

dságóiasa

ST szeptem-
a hadügymi-
nivatkozással
az őszi zsi-
raira szolgál-
katonák szá-
nák egy nap
t kapják ki

m sikerült

Az éjszaka
ga légi had-
légi rajnak
Brüsszel kör-
ti vonalon
mát megbé-
nem sikerült
ész éjszakán
ek. Brüsszel
sötétségben
tok is lesőté-
ek.

sáron

ussolini az
kötőjébe ér-
fogadták. A
megtekintette
nyitó ünnep-
nyírférfiu és
plomaták is

Milano fölött

Nápoly levegő.
összeültközött,
ernyővel ki-
ekült a halál-
ben leütötte
ely egy ház.
bant és piló-
égett pilóta
lehetett meg-

egy bank-
kerkedelmi
miatt

ember 6. Ro-
zatták Misu
kit azzal gy-
etője volt egy
sítő társaság-
őjét Liebreich
de Scout igaz-
gyancsak őri-

ából nem

mit
ági

ndelhető az
ól az összeg
előzetes be-
t.

száma 23.
sz. sz. sz. sz.

sz

Taxa postaké
plátte in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
16. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Köt-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
dészek díjazása szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányászati
szolidaritás egyetlen napilapja. Cél-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

DI Rámásetter Róbert

I. em.

BUDAPEST

ZSIDÓ KALNAPAD

Normentation
layekel nem
legadunk ol.
K és iratok
megörvénst és vianaküddést nem
vállaljuk. Főszerekesztő dr. Márton
Erőd. Felsőle szerkesztő János
Ferenc. Bukaresti szerkesztő
Erőd. Str. Matei Mile 6.

Ara 5 lej

Szombat, 1934 szeptember 8.

5604. ÉV
ELUL 28.

XVII. ÉVF.
203. SZÁM.

Az angol külpolitika új útja

Az angol politikai körök a legnagyobb határozottsággal beszélnek arról, hogy most már csak egy komoly jelölt van a külügyi tárca vezetésére, még pedig lord Hailsham, a hadügyminiszter. A többi kombináció már időszerűtlenné lett és legalább egyelőre befejezett ténynek tekintik lord Hailsham külügyminiszterségét. Ez nem csupán a konzervatív párt — konzervatív szárnyának tett engedmény volna, hanem egyben, vagy elsősorban bizonyos foku irányváltást jelentene az angol külpolitikában. Olyan irányváltást, amely Sir John Simon csendes elmozdítását követné.

Lord Hailsham nyílt elzártsága az európai egyensúly rendszerének, mert az a nézete, hogy az ilyen rendszer szükségzerűleg új háborúhoz vezet. Az új háború megelőzésére az angol hadügyminiszter szerint csak egyetlen hatásos módszer van: az olyan szövetség, amely felülmenyül a jelenlegi szövetségek fölé. Ez a szövetség veszi el a béke minden megőrzésének. Nyílt, egyszerű szavakkal annyit jelent ez az elgondolás, hogy Angliának újabb szövetségre kell lépnie Franciaországgal, mert az ilyen szövetséget senki nem merné megármadni, kivált nem akkor, ha Olaszországot is sikerül bekapcsolni. Lord Hailsham hibás békepolitikának tartja Anglia semlegességét az európai problémával szemben, mert ha Anglia tovább is párhelyben nézi az eseményeket: akkor nagyon meg növekszik az új háború valószínűsége. Mivel pedig az új háborúban előbb vagy utóbb kénytelen volna résztvenni Anglia is: az ilyen elgondolás odaközlend, hogy sokkal kisebb kockázat színt váltani minél rövidebb időn belül Franciaország mellett és ezáltal kiküszöbölni a háborús veszélyt.

Hitler filozófusa

Hitlerék a filozófiájukkal nem fognak sokra menni, amint ahogy előreláthatólag nem fognak sokra menni a politikájukkal. A filozófia, amely ezuttal a gyűlölet, az egyedülvalóság, a góg, az emberietlenség politikájának eszméi megalapozása, esődot mondott és pedig csufos keretek között. Prágában a filozófusok kongresszusán az első között sietett egy német professzor „bölcseleti” alapon kimutatni a fajiság ugynevezett igazságait. De mielőtt még szóla emelkedett volna, már leekett kapott a vendéglátó ország külügyminiszterétől, Benes Eduárdtól, aki megkérdte, vajjon alkalmasok-e a politikai vezetésre azok, akik sem politikailag, sem morálisan nem állnak feladatuk magaslátán.

Senkire világos célzás nem tett a miniszter, egészen általánosságban beszélt, de mindenki tudta, hogy ez a hitlerizmusnak szólt.

Hitler ur a kámpókereszt filozófiájának legnépszerűbb képviselőjét küldte a kongresszusra, Willy Hellpach professzor urat. Ez az ur egykor szocialista volt, nem egyszerű közkeletű a mozgalmának, hanem ideológiai vezére, szerkesztője egy szocialista folyóiratnak. Később, amikor a progresszív emberek vezető politikai állásba is juthattak, bekerült a demokratikus pártba, hogy a birodalmi elnöki jelölésekben résztvegyen. Azóta is mindig a hadadók táborában látták és csak akkor lendült át a hitleri táborba, amikor megszorgolta, hogy babér nő számára közzé-
tűk.

Hízen tudjuk, hogy sokan voltak az átpártolók között olyanok, akik megtagadták multjukat. De az ilyen tagadás több, féle lehet. Kirívó csak az, amely nyíltan szembe helyezkedik multjával, mint a midrásbeli vándor, aki kutya farkával találkozik és hogy ne bánták, leült közéjük. Milliós az ilyeneknek ülnek most Németországban a hatalom csahosaj között.

Úlnek és nem szólnak egy szót sem. De aki valamikor szocialista és demokratá volt és letér az emberiség fóru. máról a gyűlölet fórumára, az csak hull-

Pop Valer és Titeanu tárcát kapnak a kormányát-szervezése során

Maniu és Vaida Bukarestben

Bucuresti-Bukarest, szeptember 7. A Iupta azt hiszi, hogy minden cáfolat dacára lesznek bizonyos változások a kormányban. Tehodorescu ipar és kereskedelmi miniszter volna az, aki távozik. helyét Iamandi foglalná el, az ő helyére viszont Titeanu Eugen jönne. Kormánykörök nem erősítik meg a verziót, amelyet mi is teljes fenntartással és nem hivatalosan közlünk. Az Adeverul viszont úgy van informálva, hogy Sassu földművelésügyi miniszter a szenátus elnök lesz.

Pop Valért viszont erdélyi miniszterré nevezik ki.

Bucuresti-Bukarest, szeptember 7. Vaida Sándor ma reggel a fővárosba érkezett Hatiegan Emő kíséretében. A délelőtti folyamán meglátogatta D. R. Ioanituscu és Angheliescu volt bankkormányzó, délután Vaida Mihalacheval találkozott.

Maniu Gyula ma délelőtti elindult Szóvátáról Bukarest felé, ahová este érkezik meg.

A Dunavölgy gazdasági megszervezéséről tárgyal a népszövetségi tanács

Benes Barhouval tanácskozott a középeurópai helyzetről

Genf, szeptember 7. A Népszövetség tanácsa ma délelőtti zárt és egy nyilvános ülést tartott. A nyilvános ülésen Benes foglalta el az elnöki székét. A német és japán delegátusok ülőhelyei üresen maradtak. A tanács a Bolívia és Paraguay közötti konfliktussal foglalkozott.

Benes tanácskozást folytatott Barhouval a középeurópai helyzetről és konstataiták a teljes egyetértést Ausztria függetlensége, valamint a Duna-völgye gazdasági megszervezése kérdésében kétoldalú szerződések segítségével, amelyek az érdekelt államok, vagyis Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Jugoszlávia és Románia között jönnének létre. Teljesen egységes az álláspontjuk Oroszország felvételét illetően is.

Titulescu új nyilatkozata a világbéke fenntartásáról

PÁRIZS, szeptember 7. A Figaro című lap intervjút közöl Titulescutól a következőkben:

„Párizsba jöttem, hogy a nagyfontosságú genfi közgyűlés előtt minél behatósab eszmecserét folytassak a francia politika vezetőivel az összes napirenden levő kérdésekről. Konstataituk, hogy a francia és román kormányok álláspontja ugyanaz ezekben az égető fontosságú kérdésekben és a megbeszélések még jobban is kialakították ezt az álláspontot. Tulajdonképpen csak egy probléma van, amely uraija az összes többi: a béke fenntartása. Mit kell tenni, hogy elhárítsuk azt, ami a népek életét fenyegeti?

birja Franciaország, Anglia és Olaszország támogatását is. Az e három állam között létrejött megegyezés a keleti paktumot illetően, aktív közreműködésük abban az irányban, hogy Oroszországot felvegyék a Népszövetségbe, azonos fellegás arról, hogy mennyire európai szűkségesség Ausztria függetlensége, bizonyítják, hogy a legutóbbi szerencsétlen eseményekből értékes tanulságokat merítettek.

Nem vagyunk urai az eseményeknek, de urai vagyunk annak a reakciónak, amely az akcióval szembe kell, hogy szálljon. Ha a béke szolgálatába állítjuk szilárd akaratomat, amelyet jól megalapított program támaszt alá, akkor helyt állunk minden eseménnyel szemben. Ez a program abban az órában eléggé világos és ami örvendetes,

Brassó mellett lezuhant egy vadonatúj repülőgép

BRASOV, szeptember 7. Ma délelőtti 1 órakor egy katonai pilóta átvett egy új Potez-gépet, mely a brassói IAR-cég gyárjában. A pilóta utnak indult az új gépen Bukarest felé. A Tömös-völgyben eddig meg nem állapított akokból 1000 méter magasságból a gép lezuhant. A szerencsétlenség részleteit és a pilóta nevét még nem tudják.

gán lehet, még akkor is, ha valamikor a birodalmi elnöki székére jelöltette magát. És ha most Hellpach ur külföldön az intellektuelek nagy nyilvánossága elé oda-

áll védeni a rendszert és annak „eszméi” alapjait, akkor ezzel csak azt bizonyítja, hogy méltó ahhoz a társasághoz, amely ezt a ragyogó jelet jelölte ki a germán fajiság dicsőítésére.

VILÁG TÖRRE

A Saar-vidék és problémái

A Saar-vidék körül felcsapott hullámok még mindig nem csendesedtek le. Mindenesetre meg kell ismernünk ennek a vidéknek földrajzi lényegét és fejlődésének kimagasló mozzanatait.

A Saar folyó Lotharingiában ered a Vogezekben és rajnai területen toroklik a Moselbe, miután egy kicsiny dombos, erdős, nedves és terméketlen országrészt befutott. Ez a rész: a Saarvidék. Nyolcszáz ezer lakosával egyike Európa legsűrűbben lakott részeinek. Ebből az országrészből a háboru előtt körülbelül 13 millió tonna szenet vittek ki.

Az országrész gazdagsága ezekben a bányákban és nehéziparában keresendő. Öntödékek, acélművek, hatalmas fémipar van néhány iparmágnás kezében. A szénben gazdag vidék azonban ugyszóván teljesen nélkülözi a gabonát. A nyolcszáz ezer lakos közül mindössze ötezer földműves. A Saar-vidéket a vasuti vonalak egész hálózata szeli keresztül-kasul. A hat vasútvonal közül, amely Franciaország keleti részéből megy Németország felé, öt a Saar-vidéken megy át. Gócpontja a vonalaknak pedig: Saarbrücken.

A háboru kitörésekor, mint ismeretes, nyomban felmerült az elzártsótharingiai kérdés. De 1914 augusztusában senkisé megbeszél a Saar-vidékről, mely 1815 óta volt német kézen. Azelőtt Franciaországához tartozott. 1915-ben Párizsban felmerült a Saar-vidék visszacszerzésének gondolata. A sajtó több ízben foglalkozott az ügygel és minden alkalommal kihangsúlyozták, hogy Elzász-Lotharingia mellé feltétlenül viszsza kell szerezni a Saar-vidéket. Elzász Lotharingia ugyanis az akkori propaganda szerint 18 millió tonna szenet használ fel, holott csak négy milliót produkál. A 14 milliót tehát abból a 21 millióból kapná, amit Franciaország kénytelen volt a háboru előtt a külföldről importálni. A szénvidék megszerzése tehát eminens érdeke volt Franciaországnak. 1917-ben a fémipari kongresszus Lyonban két követelt állított fel: a Saarvidék bekebelezése és a francia ipar szénrel való alimentalása hosszú időre. Az 1919-i béke tárgyalásokon az angoloknak semmi kifogásuk nem volt Elzász-Lotharingiának népszavazás nélküli visszacsatolásához, minden más annexió ellen azonban a népek önrendelkezésére való hivatkozással tiltakoztak. Lloyd George kijelentette, hogy nem szabad új Elzász-Lotharingiát teremteni azzal, hogy egy évszázad alatt németté lett területet visszacsatolnak Franciaországhoz. Nem úgy Clemenceau, aki a franciák számára a saarvidéki szénbányákat követelte. Ebbe már Lloyd George is belement, de tiltakozott az ellen, hogy Franciaország ezen a területen felsőbbbbségi jogokat gyakoroljon. Wilson, arra való hivatkozással, hogy Franciaország soha nem követelte az 1814-ben leszakadt területek visszacszerzését, ellenezte a pacifikálást. Végül azonban ő is elismerte Franciaországnak a bányák kiaknázására való jogát és pedig azért, mert a németek főnkretették Észak-Franciaország szénbányáit.

Igy jött létre a mostani Saar-vidék, amelynek sorsa fölött 1935 január 10-én népszavazás fog dönteni. A békeszerződés Franciaország számára biztosította a Saar-vidéken található ösz-

szes talajkincseket. Értékét a reparációs bizottság alapította meg és átirták Németország reparációs kontójára. A kormány ezen a területen öt népszövetségi tanács által kinevezett tagból áll: egy franciából, egy saarvidékiéből és három más ország polgárából. Ez, mint bizottság képviseli a Népszövetséget és korlátlan hatalom fölött rendelkezik. Felügyeletük alatt tanácskoznak a községi képviselők, ők rendelkeznek a vallás szabad gyakorlata az iskolák és a nyelvhasználat fölött. Katonai kötelezettség nincs, a vámügyek fölött Franciaország rendelkezik, a törvényes fizetőeszköz is a francia frank. A népszavazás alkalmával minden husz évet betöltött férfi és nő a következő három kérdésre fog felelni: 1. Kívánja-e a versaillesi békeszerződés által megállapított közigazgatás további fenntartását; 2. kívánja-e a Franciaországhoz való csatlakozást; 3. kívánja-e a Németországhoz való csatlakozást.

Hogy kinek a többsége alá kerüljön a Saar-vidék, azt a szavazás eredménye alapján a Népszövetség dönti el.

Amennyiben a szavazás egészben vagy részben Németország számára juttatná a Saar-vidéket, a német kormány kénytelen lesz Franciaországtól visszavásárolni az összes tulajdonjogokat. A fizetéseket pedig arányban kell majd teljesíteni és ha egy éven belül Németország nem fizet, a reparációs bizottság szükség esetén az összes bányákat és hozzá tartozó üzemeket likvidálja. Franciaországnak és állam polgárainak megvan a joguk annyi saarvidéki szén vásárolni, amennyire szükségük van.

1929 november 7-én és 8-án a francia parlamentben interpelláltak a saarvidéki ügyekről. Briand ekkor ezeket mondotta:

Hallottam nem egyszer a parlament tribünjéről, hogy a békeszerződés értelmében mi tulajdonosai vagyunk a saarvidék bányáinak. Ez igaz. Még öt évig maradhatunk a Saar-vidéken és akkor a bányákat egy nekünk megfelelő árban eladhatjuk. Ha öt év múlva a szavazás nem a javunkra történik, akkor ki kell ürítenünk a Saar-vidéket és el kell adnunk olyan áron a bányáinkat, mint amilyent egy döntőbíró fog megállapítani. A döntőbírósi eljárás meg van állapítva a szerződésben.

A német kormány számára a Saar-vidéken a propagandának számos eszköze állott rendelkezésre: a sajtó, a lelkesítő kar, a szakszervezetek és azok tisztviselői, a politikai pártok az országban képviselői, az ipar és kereskedelem végül a tisztviselők. Mindezek a személyek és csoportok Berlinből kapnak utasításokat, Párizsban ellenben a Saar-kérdés megoldozása számára alig volt megfelelő szervezet. Egy Max Waltz nevű szocialista volt a képviselőjük, akit maga a párt kizárt sorából 1933 július 14-én a saarvidéki pártok a marxistákat kivéve, csatlakoztak a Német Front köré.

Max Braun, a szociáldemokrata párt vezetője, a Volkstimmében állandóan leleplezi a német terrort, ami bizonyára erős hangulatváltozást kelt, főleg a munkásság között a nemzeti szocializmus ellen. Az „Association Francaise de la Sarre” kedvezően ítéli meg a helyzetet és azt hiszi, hogy a Hitler-ellenes

SELECT MOZGO Nagy siker mellett vetéti
JEAN HARLOW
 Amerikai legegységesebb művésznőjének új filmjét:
Ezt a férfit akarom...
 Anita Loos regénye nyomán, a többi szerepekben: CLARK GABLE, STUART ERWIN.
 Műsorán kívül elsőrangú pótkép.

hangulat, a pápa, a katolikus püspökök beavatkozása és a márka inflációja bizonyára kisebbséget fog szerezni a németekhez való csatlakozás tekintetében. Abban az esetben, ha megfelelő számú községek a statusquo mellett szavaznának, a Saar-vidékből egy autonóm államot kell teremteni. Felmerült még az a gondolat is, hogy azok a községek, amelyek Németország mellett

szavaznak, csatlakozzanak Németországhoz, amelyek Franciaországhoz akarnak menni, azokat kebelezzék be Franciaországhoz. Hogy ne kinózzák meg azokat, akikről kitudódik, hogy a mai Németország ellen szavaztak, a Népszövetség garanciákat kért a német kormánytól, de egyuttal fenntartotta magának a jogot, hogy ebben a tekintetben ellenőrzést gyakoroljon.

Milyen hadsereget állíthat egymással szembe Japán és a Szovjet

Japánnak haditechnikája nagyobb, Oroszország stratégiaileg van jobb helyzetben

London, szeptember 7. Köztudomású, hogy a Távolkeleten a poitikai helyzet a legveszélyesebb kiélezett. — Japán szüntelen provokációi Oroszországgal szemben a világháború rémét idézik fel. Az egyre erősebb hangú jegyzékek egymást kergetik és minden nap tuatájával adódnak olyan atrocitások, amelyeket alkalmas pillanatban casus bellinek lehet felhasználni.

Oroszország a Mandzsu határon összpontosítja haderejének legjelentősebb részét és Japán is teljesen felkészült arra, hogy a hadműveleteket bármely percben megkezdje. A háború minden pillanatban kitörhet a keleti szigetország és a Szovjetek között és ha a háború kilitásait ismerni akarjuk, úgy elsősorban meg kell ismernünk azt a haderőt, amellyel a két leendő hadviselő ország rendelkezik.

Japán főhadereje a légi és tengeri flotta

A „Felkelő Nap Országának” hadereje kétségtelenül a világ egyik legnagyobb fegyveres ereje. Szigetország lévén, a szárazföldi hadseregnek is a fejelmesebb légi, de különösen tengeri flottája.

Légi hadereje 47 repülőrajba összefoglalt 3800 elsősorbeli hadirepülőgépből áll, amelynek személyzete körülbelül 1100 tiszt és altiszt pilóta, valamint közel hatezer közember.

Tengeri hadiflottája, amelyek standardja 1922—23. évi washingtoni flottaegyezmény szerint úgy aránylik az Egyesült Államok és Nagybritannia hadiflottáihoz, mint 3:5:5-höz. 63 nagy csatahajóból, 14 sorhajóból, 9 dreadnoughtból, 16 cirkáló, 22 torpedónaszádból és 43 torpedóuzóhajóból áll. Tengeralattjáróinak számát szigorúan titkolják. Beavatott szakkörök azt hiszik, hogy Japán legalább 120 tengeralattjáró fölött rendelkezik. A legújabb típusból: repülőgép anyahajókból Japán öt egységet épített, mégpedig kettőt régi csatahajókból alakított át, három egész új tervek szerint egyenesen erre a célra építettet.

A japán szárazföldi hadsereg, amely a japán-orosz és a japán-kinai háborúk alatt sajátította el kitűnő harciki képzetét, kétségtelenül a világ egyik legjobb hadserege. Már békében is 24 ezer tiszt, körülbelül 2,250,000 ember és 50 ezer katonai rendőr áll fegyverben e hadseregben.

Oroszország: a nagy rejtély

Szovjetországnak tengeri hadiflottája aránylag igen kicsi és gyenge, de erősen folyik a tengeri flotta kiépítése, amihez — éppugy mint a légi haderő kiépítéséhez nem csak a számokra nagy összegben rendelkezésre bocsátott francia tőkét, hanem a nép között állandóan rendezett gyűjtésekből befolyó tetemes önkéntes hozzájárulásokat is felhasznál.

Egészen bizonyos, hogy szintén Francia segítséggel és hozzájárulással, valamint már jelzett „önkéntes” adományokkal oly hatalmas harciki légiflottát teremtettek, amely beavatott katonai szakkörök véleménye szerint közel kétezer elsősorbeli felderítő, vadász és bombavető repülőgépből áll.

A dolog természeténél fogva Szovjet-Oroszország óriási kiterjedésének és közel százötvenmilliónyi lakosságának megfelelően szárazföldi hadereje leghatalmasabb. Éll: 33 hadtestből, amelyek mind

egyike három hadosztályból, valamint külön hadtestalakulatokból — könnyű, közép és nehézfüzérség, tankok és harcigépkocsik, páncélkocsik és vonatok és egy-egy gázezred — áll. Ezenkívül van még: 18 lovashadosztály, 23 önálló lovashadár, valamint megfelelő a műszaki csapatok száma.

Jelenleg a vörös szovjethadsereg béke-

Tatarescu hazatért Belgrádból

A távozó miniszterelnök rendkívül meleg hangon bucsuzott Jugoszláviától

Belgrád, szeptember 7. Tatarescu tegnap este 22 órakor elutazott. A pályaudvaron Úzunovic miniszterelnökkel az élen a kormány tagjai, a görög, török, francia, csehszlovák és román követek és más személyiségek jelentek meg ez alkalomból. Tatarescu elutazása előtt a következőket jeentette ki az újságíróknak: — Elhagyva Jugoszlávia földjét, köszönetet mondok a miniszterelnöknek és a kormány összes tagjának a baráti érzelmeikért, amelyeket iránymomban tanusítottak egész belgrádi tartózkodásom ideje alatt és amelyekért igen hálás vagyok. Köszönöm egyuttal a jugoszláv sajtónak is a rokonszenv megnyilvánításait, amelyeket így bőven elhalmoztak és ami engem mélyen megihadtott. Hiszem, hogy a jugoszláv kormánytól tett látogatásom eredménye gazdag lesz. Ez alkalommal hasz-

nos megbeszéléseket volt módunkban folytatni a kormány tagjaival és megvizsgáltuk együttesen azokat a problémákat, amelyek kölcsönösen érdekelnék bennünket. Mindenütt a legtejsőbb megértést konstatáltam a megvizsgált kérdésekre nézve és teljesen azonos álláspontot a megoldásokra vonatkozólag, valamint szilárd elhatározást az együttműködés politikájának továbbfejlesztésére, amely hivatalva van erősíteni a mi szövetségünket államéletünk minden terén. Az önk és jugoszláv barátaink köréből úgy távozom, hogy magammal viszem emlékéket a két ország közös érdekeinek és ideáljainak szolgálatában végzett munka óráinak felejthetetlen emlékeit. Ez a két ország örökre egyesült a béke és a történelmi igazság beteljesülése által megszerzett határook védelmére.

A Skoda-tröszt titkos érdekeltséget vállalt az angol cukoriparban

London, szeptember 7. A Nemzetközi Női Szövetkezeti Mozgalom londoni értekezlete egyhangu határozattal általános leszerelést sürgetett szárazföldön, vízen és a levegőben. A vita során Hymansné belga megbízott hangoztatta, hogy a jövő háborúja általános pusztítást jelentene, amely ellen nincs védelem és még is vannak olyan ostoba emberek Franciaországban és Belgiumban, akik azt hiszik, hogy biztonságban ülhetnek az erődíszek mögött: elfelejtik, hogy a légi haderők elrepülhetnek erődek felett és egész városokat semmisíthetnek meg néhány perc alatt. A tudósok beismerik, hogy az újabb mérgek gázok ellen nincs teljes biztonságot nyújtó álaré és az anyák tudják, hogy a csecesmők semmiféle gázárcot nem viselhetnek. A hadianyagipar nem ismer hazát. Az angol kormány a világháborúban a németektől zsákmányolt ágyut ajándékozott egy városnak. Mjdon az ágyu oldalára a helység hősi halottainak nevét akarták felvésmi, megtalálták annak az angol cégnak bevésett nevét, amely az ágyut a németek számára készítette.

Elliottné angol megbízott óriási feltűnést keltett azzal a leleplezésével, hogy a Skoda-féle cseh hadiipari tröszt érdekeit

Az Incasso Bank R. T. Oradeai főüzletétől függő kirendeltségeket létesít

Erdély nagyobb városi centrumaiban, E kirendeltségek megfelelő szövetraktárt, valamint oganizációt kapnak a központtól és a főüzletnél már bevált részletfizetési rendszer mellett férfiruhamegrendeléseket vesznek fel és effektuálnak a kirendeltség hatáskörébe eső területeken.

Az Incasso Bank Rt. vezetőket keres az egyes kirendeltségek számára. A személy szerint megfelelő vezetőnek 50.000 lej készpénzzel kell rendelkeznie, mert a főintézet az egyes kirendeltségek vezetőkké nem szolgálati viszonyt, hanem szorosabb érdekelt ségü viszonyt kíván létesíteni és fenntartani.

Érdeklődők forduljanak (lehetőleg személyesen) közvetlenül az Incasso Bank Rt.-hoz Oradea (Str. Rimanóczy 2.), ahol részletesebb felvilágosítást nyerhetnek.

létszáma másfél millió, amihez még a háromnegyed millióterritoriális hadsereg is járul.

Háboru esetére az összes kiképzett tartalékokkal együtt a Szovjet köztársaság hadilétszáma mintegy 10 millió ember.

Végéredményben tehát Oroszország haderejét alig ismerjük. A technikai csapatok, — tengeri és légi flotta motorizált csapatok — tulajdonképpeni helyzetét mély titok fedi, már pedig a jövő háboru jában kétségtelenül ezeké lesz a döntőszó.

Két-há kölcson

Ha sikerül

Bucuresti-Bukarest, gazdasági és politikanek középpontjában a problémája áll. A mintha a belső kölcsön fel mindent, A kölcsönkérdés.

Amikor elejnté szöveve komolyan, de a dolgot komolyan veszcsöntől sokat várnak. A hiteléletnek a tőkletes pangás jeleicsön lesz a próbakövekerül, a hitelélet is gazdasági fejlődés hat az utjába.

A kilátásokat tart kell tekintenünk a az első kölcsönt azották ki. Az egyes költségvetést kellett kölcsönnek. El lehet hazafit, aki ne járulden a dozatokészsevévart sikerrel zárult.

A második kölcsönreform idején történt lam még fizetőképességben. Aztán tulajdonbirtokoknak ke a birtokokosok inkább semhogy földjeiket csöbb aztán elvették a Azóta senki sem megdölni, ehelyett a követték egymást. V zott, autarkikus pénz amikor Maniu Gyul hatalomra, a költség milliórd lejes ur tá tömn). A kvitelre értékének rohamos növelte a költségvetett fogadni a külföld akármilyen súlyosak

Hogyan élet

Ezre) párhuzamosa faját az uszorakamat és a kereskedelem a bankok saját magu fát.

Jött a demagógia, élet teljes összeomlá A szakértők kormahagyott maga után, parasztpárti kormán tak a hitel stagnáléledni.

Az a tény, hogy mondvá Stăvescu p ményeket füz egy már jó jel. A mezőkonverziója lezárta tylos problémáját. hajthat a végrehajtó is. A hitelélet helygeben első és legfo

Az állé járandó

A kormány belevá s kertelenségétől tes 1934 március 31 1934—35. költségv hárd lej kötelezetté milliórdot minden rendezni kell. A kö milliórd között m adósságok, elhalasz stb.

Ami a belföld

DAP mozgásművés

a beiratkozás m gyermek- és bal tisztviselőkurzu gyógytorna, egy és csoportos kombinált mens páli módszer. 12—3 g és d. tandíj.

cluj victoriei (v. k telefo

קונקורו!
 דיא גראטוארדיינער ארטה. געמינדע זוכט איינען ערסטראנגיגן שרייב מומחה ת"ח ויר"ש מיט קבלות פון 3 ארטה. רבנים גדולים פפורסמים ואלכע דיא חתרת הוראה בעזשעצן אונד פאר-ציגליכע בעלי תפלה זינד ווערדען בעפארצוגט. אפערטע מיט קבלות-לאפיין. אלטערס — פא-מיליטונשטאנדעס — ביזוהעריגע ווירקונגעס אנגאבע זינד אן דען פארשטאנד דער ארטה. געמינדע Comunitate Ebreasca Orth. Oradea, Str. M. Fuchs 2. איינצוזענדען. רייזשעפענען ווערדען גור דען. רופענען פערגיטעט. אראדעא ב' כי הצא הרצ"ד לפ"ק. דער פארשטאנד

Két-három milliárdos belső kölcsönre számít a kormány

Ha sikerül a belső kölcsön, meg van mentve a hitelélet

Bucuresti-Bukarest, szeptember 7. A gazdasági és politikai élet érdeklődésének középpontjában ma a belső kölcsön problémája áll. A kormány úgy tesz, mintha a belső kölcsön kártyájára tenne fel mindent. A kölcsön ma igaz kabinetkérdés.

Amikor elejnté szó esett róla, senki se vette komolyan, de lám vannak, akik a dolgot komolyan veszik s akk ettől a kölcsöntől sokat várnak új érárt remélnek.

A hiteléletnek, amely egy idő óta a tökéletes pangás jeleit mutatja, ez a kölcsön lesz a próbaköve. Ha a kölcsön sikerül, a hitelélet is megvan mentve s a gazdasági felvirágzásnak semmi sem állhat az útjába.

Két kölcsön története

A kilátásokat tanulmányozva vissza kell tekintnünk a múltba, Romániában az első kölcsönt az egyesüléskor boesá, tották ki. Az egyesüléssel kapcsolatos költségvetést kellett lefedeznie ennek a kölcsönnek. El lehetett-e képzelni olyan hazafit, aki ne járult volna hozzá minden áldozatkészségével? A kölcsön nem várt sikerrel zárult.

A második kölcsönkibocsátás a földreform idején történt. Akkoriban az állam még fizetőképes volt minden tekintetben. Aztán tulajdonképpen kényszerű földbirtokosoknak kellett lejegyeznie. És a birtokosok inkább jegyezték kölcsönt, sem hogy földjeiket örökre elvegyék. Később aztán elvették a földjeiket is.

Azóta senki sem mert belső kölcsönökre gondolni, ehelyett a külföldi kölcsönök követték egymást. Vintila Bratianu zárkózott, autarkikus pénzügyi politikája után, amikor Maniu Gyula kormánya került hatalomra, a költségvetésben tizennyolc millió lejes ürtárogott. Be kellett tömni. A kivitelre számítható termékek értékének rohamos lemorzsolódása csak növelte a költségvetési deficitet. El kellett fogadni a külföldi kölcsön feltételeit, akármilyen súlyosak is voltak.

Hogyan omlott össze a hitelélet

Ezreik párhuzamosan belföldön felütötte fáját az uszorkamat, a mezőgazdaság, és a kereskedelem alá lett aknazva. A bankok saját maguk alatt vágták el a fát.

Jött a demagógia, a konverzió, a hitelélet teljes összeomlása és felfordulása. A szakértők kormánya teljes anarchiát hagyott maga után. A következő nemzeti parasztpárti kormányok tehetetlenek voltak a hitel stagnált s alig kezd most éledni.

Az a tény, hogy a kormány, jobban mondva Stăvescu pénzügyminiszter, reményeket fűz egy belföldi kölcsönhöz, már jó jel. A mezőgazdasági adósságok konverziója lezárta a régi adósságok súlyos problémáját. Ezentul ismét végrehajthat a végrehajtott magánosok számára is. A hitelélet helyreállításának lényegében első és legfontosabb feltétele.

Az állam kötelezettségei és járandóságai

A kormány belevágott és sikerétől vagy sikertelenségétől teszi függővé sorsát. 1934 március 31-én az államnak az 1934-35. költségvetési évekre 23 milliárd lej kötelezettsége volt, amelyből hét milliárdot minden körülmények között rendezni kell. A különbséget a 7 és 23 milliárd között minisztériumok közötti adósságok, elhalasztható kötelezettségek, stb.

Ami a belföldi kölcsön felhasználásá-

pap vera

mozgásművészeti iskolájában

a beiratkozás megkezdődött. felnőttek, gyermek- és baby-, valamint esti tisztviselőkurzusok, tanerőképzés, gyógytorna, egyéni oktatás, egyes és csoportos táncok betanítása, kombinált mensendick, laban, szentpál módszer. értekezni naponta 12-3 óg és d. u. 6-8 óg. mérsékelt tandíj.

Cluj victoriei (v. kossuth lajos u) 27. telefon: 4-13.

nak előirányzását illeti, csupán hadi célokra van kétféle milliárd előirányzat, köz munkákra egymilliárd, 6-7 milliárdra adósságok kifizetése céljából van szükség.

Ezzel szemben hol van a fedezet, amelyre számítani lehet?

1. A Nemzeti Banknál: kb. négy milliárd lej.

2. A Letéti Pénztárnál: kb. kétféle milliárd lej.
3. Magánbankokban: kb. hatmillió lej.
4. Magánosoknál (harisnyában) két milliárd lej.
5. Postai csekkekben kb. kétféle milliárd lej.

Összesen 16 milliárd, amelyből kb. 3 milliárdot az építkezési és egyéb investíciók fognak elnyelni. Marad tehát szabadon 12 milliárd lej, amelyből 4 milliárd a Nemzeti Banknál kamatok nélkül, a többi 3-4 százalékos kamattámogatással.

A kormánykörök mindezeket egybevetve, 2-3 milliárdos belföldi kölcsönre jegyzésre számítanak. (h. e.)

Antonescu igazságügyminiszter nem hivatkozik az ostromállapotnak, de lehetségesnek tartja, hogy mégis meghosszabbítják

A nagyváradi ügyvédkongresszus alkalmából nyilatkozott az igazságügyminiszter az időszerű kérdésekről

Oradea-Nagyvárad, szeptember 7. Az ügyvéd szövetség nagyváradi kongresszusa után Antonescu igazságügyminiszter nyilatkozatot adott a kisebbségi sajtó munkatársainak.

— Megszűnik-e az ostromállapot? — volt az első kérdés.

— Ez a kérdés napirendre kerül a legközelebbi minisztertanácson. A miniszter tanács már a jövő hét folyamán összeül és ezt a kérdést feltétlenül tárgyalja. A tanácskozási eredményéről előre semmit sem mondhatok, mert az az összesség határozatától függ. En az összesség nevében nem nyilatkozom. A kormány tagjai természetesen szolidárisak a hozott határozattal.

— De a miniszter ur fenntartja az ostromállapotra tett régebbi kijelentéseit? — En mindenesetre meg fogom mondani a véleményemet és ez az, ami a múltban volt. Az ostromállapot fenntartása nem látszik szükségesnek. Ebben a kérdésben döntő szava természetesen a belügyminiszternek van.

Az ügyvéd gyűlésén már bejelentette az igazságügyminiszter a büntető törvénykönyv megszavazását. Kérdést intéztek a miniszterhez ebben az irányban.

— A büntető törvénykönyv egyesítése már az első ülészakon keresztül fog menni az egyesítés és sorra kerülhet a perrendtartás megszavazása is.

— Még mindig rengeteg lakosa van az országnak, akiknek az állampolgársági ügye nincs rendezve. Mi történik ezekkel?

— Ezeknek az ügye elintézés alatt áll és minden kérvényező helyzetét külön elbíráljuk. Már eddig 30 ezer kérvényt intéztünk el és folytatólagosan sor következik a többi kérvények elintézésére is.

A prágai filozófus-kongresszuson csufos vereséget szenvedett a fajelmélet

Hellpach heidelbergi professzor különös szerepe a kongresszuson

PRÁGA, szeptember 7. A Prágában most ülésező Nemzetközi Filozófusok Kongresszusa tárgyalásainak tengelyében a demokrácia krízisének problémája áll, amelyhez a világ vezető bölcseiszei szölkáltak hozzá. Megnyitó beszédében egy részében Benes külügyminiszter is ezzel a témával foglalkozott és a következőket mondotta:

— Amikor a demokrácia kríziséről beszélnek, mindenekelőtt fontos megállapítani, hogy ez alatt nem intézmények kríziséit kell érteni, hanem az emberek, a demokraták kríziséit. A kérdés tehát gy fogalmazandó: vajjon a praktikus életben a demokraták valóban demokraták-e és alkalmasak-e arra hogy politikailag érvényesítsék a demokráciát, másrészt vajjon az illető demokráciák rendelkeznek-e olyan vezetők fölött, akik politikailag és er-

kölcsileg megfelelő magaslaton állanak és hogy ezek a vezetők méltóképpen arra, hogy viseljék a rájuk ruházott felelősséget.

Egy heidelbergi professzor változásai

A kongresszus résztvevői közül soknak az volt az érzése, hogy a miniszternek a szavai Hellpach heidelbergi professzor felé irányultak, aki fiatal korában szocialista volt, résztvett a mozgalomban és szerkesztette a A Szocialistické Monatshefte című folyóiratot. Később a bádeni állam demokráciapárti elnöke volt, 1925-ben, amikor a birodalmi elnökválasztást készítették elő, a demokráta pártot jelöltette magát erre a méltóságra és most, a filozófus-kongresszus megnyitóján, mint a német delegáció szónoka, olyan provoká-

Világmarka, csodásan borotvál. Kérje szaküzletben. Angro főlerakat: WOHL ISTVÁN Satumare, Str. Petru Rares 45.

ló magatartással beszélt a Harmadik Birodalom érdekében, mintha világeletemben nem ismert és nem folytatott volna más politikai és eszmei tevékenységet, mint a hitlerit.

Fajelmélet „filozófiai“ köntösben

Hellpach a „szociológia centrális tárgyáról“ tartott előadást és nyíltan a fajelmélet mellé állott, amely az „állami intoleranciát“ követeli. A kongresszus amey főleg higgadt és alaposan képzett tudósokból áll, meg voltak döbbenve a heidelbergi professzor következtetéseinek hanyag stílusán. Az egész dolgozat aforizmákra és üres stílusvilágokra van építve, hogy ezekkel támassza alá a hitleri fasizmus „tudományos“ ideológiáját. Olyanokat mondott hogy a „nép“ (nem a közönség) a szociológia központi tárgya. A nép egy természetes adottság — mondotta — és ezt a természettől adott népet tudatos akarataktatásokkal, vagyis „fajiságon alapuló törvényhozással“ ujjá kell kovácsolni.

Vereséget szenvedett a „fajfilozófia“

A vita során amelyben fiatal zsidó gondolkodók is résztvettek, Hellpachot ugrszólván teljesen elintézték. Még a Hitler-rezsimmel szemben barátságos állásponton lévő Bohemia című prágai német ujság is támadja Hellpachot és azt írja, hogy kár volt neki kitenni magát a guny fégyvereinek. Hellpach népi és faji meghatározásai, az állami intolerancia igazolása ellen, a szónokok egyöntetű határozottsággal foglaltak állást. A vitába beleszólt Tvrdy, Doppel, J. L. Fischer, dr. Jindrich Kohn, Max Brod, prof. Hartwig, prof. Polak és Hermann Kijasszony. A szónokok egyrésze hangsúlyozta hogy a népiséget ők maguk nagyra becsülik, de sem történetileg, sem szociológiailag nem indokolható, hogy ennek abszolút értéke lenne, kivéve természetesen ha a népek békésen együtt működnek a jövő nagy ideáljaiért. A népiségek bálványozása azonban türelmetlenséghez és egészen zavaros és sötét reakcióhoz vezet.

E témához, függetlenül Hellpach fejtegetéseitől, hozzászólt a párizsi Victor Basch professzor és számos más tudós. Érdekes, hogy Hellpach fejtegetéseit a többi fasizta állam tudós képviselői is izekre szedték és értékére csökkentették. G. de Vecchio római egyetemi tanár kerekén kijelentette, hogy az állam a jog élet egyik szerve és alá van vetve az általános emberi erkölcsöknek, ez pedig tiltja a fajok szerinti megkülönböztetést. Egyuttal kifejtette azt is, hogy az állam bálványozása egyike a legnagyobb hibája korunknak, amit a haladás embereinek ki kell küszöbölniök.

Dos Passos: 4. szélességi fok. Dusan és tarkán, mint az amerikai élet, szövődik a cselekmény. Sok ponton fakad és fut, hőmpölyög Newwork felé. Világesemények futószalagján fejlődik és bogozódik az egyéni sors. Az amerikai életnek senki merészebb, hibeib, eredetibb képét nem adta még. Új ember, új stílus, új ritmus ez és egy nemzedék élete pereg le előttünk a remek regényben. Mindnyájan belesünk a 42. szélességi fokba, ahol dübörög a világ és kavargognak az emberi sorsok. Új és érdekes Dos Passos regénye, amely nem hiába aratott világsikert. A hatalmas regény remek kiállításban, egészvászonkötésben, 460 oldalon. Kosmos kiadásban 100 lej minden könyvkereskedésben. kiadóhivatalunkban vagy Lepageánál Cluj. Kérje a Kosmos könyvek jegyzékét Lepageától.

SPORT

A TAC—Romania mérkőzés előtt

Cluj-Kolozsvár, szeptember 7. A vasárnap sorra kerülő bajnoki mérkőzések között szerepel a TAC—Romania találkozó is, amelyet fontosságában jogosan illet meg „a hét legnagyobb meccse” jelző.

A TAC—Romania-ügy általánosan ismert. Egy sok kommentárra okot adó NAC vereség következtében a Romania a selejtezők keserű kenyérébe került és ebben a sors a temesvári TAC-cal hozta össze. Míg a TAC-nak a selejtezőkben való részvételéről irunk, megjegyezhetjük, hogy a selejtezőbe való részvétel jogát eredetileg Temesváron a TMTE szerezte meg, azonban a TAC egy egészen jelentéktelen formahiba miatt övött, fellebbezett és tovább fellebbezett, míg nem a kvalifikált munkáscsapat a zoldasztainál vesztett és helyébe a TAC került.

Az első selejtező mérkőzés Kolozsváron volt, amelyen a Romania 3:1-re győzött. A temesvári revánsmérkőzésen egy erőteljesen bíró a sebesülések egész sorát okozta, a kolozsvári csapatnak tulajdonképpen elég volt az idegen pálya és idegen közönség hátránya, a bírói tévedések láncolata csak növelte ellenállóképességének felőrölését és a mérkőzés végül 5:1 arányban elvesztette. Romania azonban még a mérkőzés előtt óvatosságot tanúsított, a mérkőzés előtt óvatosságot tanúsított, a mérkőzés előtt óvatosságot tanúsított.

A fellebbezés két fórumon ment keresztül, anélkül, hogy változás állott volna be az ügyben. Első fórumon ugyan megállapították Havas jogtalan szereplését, másodfokon azonban az előbbi határozatot megsemmisítve, az óvás elutasítása mellett döntöttek. Így került végső fokon az ügy a Const. Federal elé, amely a temesvári 5:1-es mérkőzést megsemmisítette és annak újrajátszása mellett döntött.

Ilyen előzmények után lép vasárnap pályára a két csapat és ha tekintetbe vesszük, hogy ez a mérkőzés bajnoki mélyre való bejutásért megy, elképzelhető, milyen izgalmas előkészületek folynak mindkét táborban a címet és nem utolsósorban anyagi előnyöket jelentő Nemzeti Bajnokság tizenkettedik helyéért.

Az esélyeket mérlegelve kétségtelenül sok függ, hogy a csapatok milyen felállásban vesznek fel a versenyt. A TAC gondokká küzd, mert nélkülözni kénytelen Havast, rajta kívül azonban Korony sem játszhat, a szövetség letiltott a NAC-nak adott aláírásáért, de letiltás miatt van a jobbszélső Karabas is. Így tehát a temesvári csapat három tartalékkal kénytelen kiállni, ezt a hátrányt azonban határozottan kiegyenlíti a hazai pálya összes előnyeivel. A Romániában egyedül Docj beállítása kétséges, akinek játéka az utóbbi edzéseken nem mutatott kielégítőt. Helyét valószínűleg Vartan foglalta el, aki legutóbbi formája alapján Docj méltó utódjának látszik. Docj kivétel a komplett csapat utazik. A csapat kondíciója kitűnő, a szellemekkel sincs baj.

Bátorító megnyugtatóst jelent a csapatra nézve, hogy kétféle előnnyel indul a küzdelembe. Ha ehhez még hozzáveszünk, hogy a Romania több gyakorlattal rendelkezik az idegekre menő izgalmas bajnoki mérkőzésekben, a papírforma hátróztan a Romania javára billent az esélyeket.

A Romania szombat reggel a következő összeállításban utazik Temesvárra: Chegdrean, Vartan—Felecan, Muntean—Criza—Muresan, Coborzan—Farkas—Pop—Felecan II—Capusan.

A temesvári meccsre közel kétszáz Romania barát utazik (közülük ötven tiszt), de jelen lesz a kolozsvári sportsajtó is, amely két kiküldött munkatársával képviselheti magát a nagy küzdelemnek ígért mérkőzésen.

A KAC nemzetközi teniszeversenye

Tegnap kezdődött meg Kolozsváron a KAC nemzetközi teniszeversenye, melyen a kolozsvári klubok legjobbjain kívül a vidéki valamennyi kiválósága: Steiner, Welvart, stb. és a jugoszláviai Balázs Iván indulnak. A hölgyek közül Zizovits Lenke, Somogyi Klári, stb. teszik a küz-

STRANDOLASHOZ
NAPKURAHOZ kizárólag
EUKUTOL krém és olajat

használjon. Bronzbarna, egészséges színt nyer, bőre nem ég le fájdalmasan, mert az EUKUTOL-készítményekben levő bőrpótlóanyagok és a megfelelő vitaminok teszik.

Önök is csak EUKUTOL-ra van szüksége.

EUKUTOL-KRÉM	nagy doboz	Lej 40.—
	kis doboz	Lej 20.—
EUKUTOL-OLAJ	nagy üveg	Lej 120.—
	kis üveg	Lej 60.—

Önök is csak Eukutol-ra van szüksége. Beszereshető minden jobb szaküzletben.

ROYAL DROGUERIA M. RÓZSA S. A. CLUJ

delmet nyóssá és érdekessé. A verseny már pénteken délután megkezdődött és szombaton reggel 8 órakor folytatták a KAC Calea Victoriei-n levő pályáján. A belépődjak igen minimálisnak vannak megállapítva, úgyhogy az bárki számára pártvejt hozzáférhető, cserébe viszont komoly sportlényben van része.

A magyar profiligában szombaton illetve vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák le: Ujpest—III. ker. (szombaton), Hungaria—Soroksár, Kispeszt—Szeged, Phöbus—Budai 11 Budapest, Attila—Ferenaváros Miskolcon.

Az irek nem vesznek részt a torinói atlétikai Európabajnokságon. Rómából jelentik: Az irek emondták az Európa-bajnokságot. A kalapácsvetés sokat veszít így érdekességéből, mert nem

indul a kétszeres világbajnok O'Callaghan.

A Bocskaj tegnap 4:1 (2:1) arányban győzte le bajnoki mérkőzésen a kaposvári Somogyot.

Tarjs francia uszójának október végén öthónapos ausztrália turára indul.

Változások a NAC vezetőségében. Nagy váradról jelentik: Steiner dr és Hollós lemondtak vezetőségi tagságukról. Helyüket Grünstein és Székely foglalták el.

Komplikációk a szövetségi edzővel. Bukarestből jelentik: Farmer Peter skót tréner, akit a FRFA szövetségi trénernek kíván szerződtenni, közölte a szövetséggel, hogy elfogadja a felajánlott szerződést, de egyéves szerződés helyett két évet kér. A B'roul Federal legközelebbi ülésén fog ebben a kérdésben dönteni.

KÖZGAZDASÁG

Uj magyar-román kereskedelmi tárgyalások indulnak meg Bukarestben

BUCURESTI-BUKAREST, szeptember 7. Szeptember 15-én magyar delegáció érkezik a román fővárosba, ahol új kereskedelmi tárgyalások kezdődnek Magyarország és Románia között. A két ország ez év februárjában kereskedelmi konvenciót kötött, amely a kölcsönös áruforgalmat 1:1 alapon szabályozta. A két ország vásárlásai azonban nem haladtak párhuzamosan egymással. Magyarország állandóan többet

vásárolt Romániában, mint a románok Magyarországon, úgy, hogy Magyarország hátrányára ebben az évben a hiány 140 millió lejre emelkedett, míg a múlt évben a diszparitás csak 40 millió lej volt. Májusban már revidiálták a februári szerződést, az eszközölt módosítások azonban nem állították helyre a két ország közötti áruforgalom mérlegét. A magyar kormány kezdeményezésére most új tárgyalások kezdődnek.

Tízszázalékos gabonaexportprémiumot állapított meg a kormány gazdasági bizottsága

Garofild volt földművelésügyi miniszter nyilatkozata az ország gabona- és szőlő-termés helyzetéről

BUCURESTI-BUKAREST, szeptember 7. (Az Uj Kelet tud.) A gabonakiviteli jutalom ügyében kiküldött bizottság tegnap befejezte munkáját. Véglegesen elhatározták, hogy az árpa- és kukoricaexportot külön prémiummal jutalmazzák. A prémium 10 százalékos és csak olyan országokba való kivitelre vonatkozik, amelyekkel nincsen kompenzációs vagy kliring-szerződésünk. A kiviteli jutalmat a Banca Nationalánál befizetett devizák értéke után fogják számítani.

Azok az exportőrök, akik a szállítástért kapott összes devizát beszolgáltatták, a tengeriért vagyonként 28.000, árpáért 3000 lej prémiumot kapnak a Nemzeti Banktól.

A jutalmak október 1-je utáni szállításokra vonatkoznak.

BUCURESTI-BUKAREST, szeptember 7. C. Garofild volt földművelésügyi

miniszter a Mezőgazdasági Szindikátus Szövetségének elnöke, aki emellett nagybirtokos és szőlőtermelő is, teljes kompetenciájú nyilatkozatot adott az ország gabona és szőlő termésének kérdéseiről.

A mezőgazdák jelenleg meg lehetnek elégedve az árral, amit gabonájukért fizetnek — mondta Garofild. — A kormány által életbeléptetett 10 százalékos gabona exportprémium éppen a legjobbkor jött, mert az áraknak már lefelé menő tendenciájuk volt. A kormánynak ez az export-felendítő akciója a legjobb gazdasági politikának bizonyult. Megállapíthatom, hogy az utóbbi hónapoknak ez az egyetlen jól sikerült gazdaságpolitikai akciója. A nemzeti parasztpárti és a liberális kormány egyformán abba a hibába esett, hogy a legutolsó évek folyamán csak az importot szigorítottuk meg, de nem

tettük meg a megfelelő lépéseket az export fellendítésére.

Egy ország nem tud exportálni — jeleztette ki Garofild —, ha megakadályozzák a behozatalt. Ez az igazság ma látszik a legjobban, amikor román exportáru — az egész világ többlettermelésének folytán — könnyen helyettesíthető más országok belső terméseivel.

A fengeri termésről a mezőgazdasági szindikátus elnöke a következőket mondotta:

Véleményem szerint jelenleg az országban elégséges mennyiségben van ötengeri, mely az export céljait a tél folyamán szolgálhatja. Valószínűnek tartom azt is, hogy az új tengeriből szintén fog jutni tavasszal egy bizonyos mennyiség exportra.

Az árpa, bab és zabtermés azonban olyan kicsi volt az idén, hogy ebből aligha fog nagyobb mennyiség kivitelre kerülni.

A gyenge gabonatermést ezzel szemben ellensúlyozza a gyümölcs és főleg a szőlőtermés. Manolescu-Strunga földművelésügyi alminiszter, mint már megírtuk, megtette a megfelelő intézkedéseket külföldön a román gyümölcs elhelyezésére. Manolescu-Strunga által elért eredmények biztosítják a felesleges román gyümölcs jó részének külföldi elhelyezését.

A szőlőfeleslegre vonatkozólag egy lengyel kereskedőszindikátus kapott ajánlatot, hogy Beszarabiából és Moldovából hatszáz vagonnal vásároljon.

A bor árai azonban jelenleg katasztrofálisan esnek az összes belföldi piacon. A vadszőlőből és más kocsis gyümölcsökből készített bor, amelynek rendkívül rossz minősége van, annyira lenyomja a borárakat, hogy a befektetett tőke a különböző költségek és a munka árát sem tudja a termelő kikeresni.

Garofild azaz fejezte be expozícióját, hogy a kormánynak meg kellene tennie a legsürgősebb intézkedéseket a belföldi árhanatlás megakadályozására és az export további fellendítésére.

A Kereskedelmi és Iparkamara hírei. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy f. év szeptember 16 és október 6-ka között tartják meg Báltiben az ottani helyi hatóságok által megrendezendő gazdasági kiállítást, mintavásárt és évi vásárt. Az odautazni öhajtkóknak a CFR 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt. — A Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza továbbá azt is, hogy folyó év szeptember 10 és október 10-ke között tartják meg a tighinal nagy gyümölcs- és szőlőkiállítás vásárt. A résztvevők 50 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek.

A tizenhárom tordai pénzhamisítót ma Kolozsvárra szállították

Cluj-Kolozsvár, szeptember 7. A Tordán nemrégén kiróbbant és nagy port felvert pénzhamisítás 13 vádlottját ma szállították be a kolozsvári ügyészség fogházába. A pénzhamisítók azonnali Barbatéju vizsgálobíró elé kerültek, mert a pénzhamisítás főbenjáró bűn és így elkövetőit olyan város vizsgálóbírája elé állítják, amelyiknek székhelyén ítéltábla van. A vizsgálatot szombaton kezdi el Barbatéju vizsgálóbíró, aki egyelőre nem nyilatkozott a pénzhamisítókkal kapcsolatban. Mindössze annyit jelentett ki, hogy a letartóztatottak husz lejes váltópénzeket hamisítottak. A házkutatáskor megtalált hamisítottak. A házkutatáskor megtalált szék udvarán áll.

אתרוגים!

לולבים אונר הדסים איז דיעס יאר נור אין בערשענקער צאהל געקאממען אים לאנגער, עס איז ראוואונג, דאס יעדער זיינען בעדארף יע ערער דעקען זאל וכל הקודם זכה.

דער פערקויף בערגט צום גדלי בעטיל אם עטשעני'טער

פאסט אדער ברייקע בעשעטלונגען צו רייטען

E. Rosenzweig Cluj, Reg. Maria 6.

Tovább a pale

Egy görög hajó ka szállított az országt

JERUZSÁLEM, illegális zsidó bevándorított hadjáratnak néhány súlyos törv az eredménye. Minmány hivatalosan kőrség rendes hajósziteni a tengerpart. Ezenkívül speciális állítanak be, amellgollan őrszáratokat a ton és határszélek. dorlás megakadályozdordánjai határenészak részének közösen fogják végőrszést.

Mindezeket az in Wauchope főkormá liffe-Lister gyarm utóbbi tanácskozás

A jaffai kerület görög hajó tulajdo perbe fogták, mert legális bevándorl. A bíróság Bodilly tével a Ionian tulaj elzárásra és száz a kapitányt három ven font pénzbünt akkor ítéletet hozo telavivi zsidó tanit tizenhét zsidónak szállításánál segéd fejeként ötven ítélték. A letartózt doriót az ország ották.

A bíróság előtti ségi tisztviselők az Ioniannal még sok érkeztet, ezeket az nek nem sikerült

Az arabi ifjús ban ülést tartott, zott az arab ifjús kéntes határvédő jával, melyek edd dardlást igyekeztek meg a tighinal nagy gyümölcs- és szőlőkiállítás vásárt. A résztvevők 50 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek.

Mint Tel-Avivb many által kezden kálatoknál, melyek indították meg, és haoráni arab de egyetlen pales sem.

Henrieta Szold cialis ügyosztályá togatta a betlehe 32 lengyelzsidó dorlásért őrizetha, hogy az ellátá lyok kielégítő bá nek. A foglyok szakácsnőt rituál szerződtettek. A héber nyelv tanu Hasonló a helyz is. A palesztinai ötven zsidó nőt is bevándorlásér tus, mely a fogly is gondoskodott, ünnepek alatt a ben 'stentiszteletszálemi központit zették a szombat illegális bevánd zsidóknak nagy

Tovább folyik a hajsz a palesztinai „illegális” bevándorlás ellen

Egy görög hajó kapitányát hat hónapra ítélték el, mert illegális bevándorlókat szállított az országba. Ötven zsidónó van letartóztatva a palesztinai börtönökben

JERUZSÁLEM, szeptember 7. Az illegális zsidó bevándorlók ellen folytatott hadjáratnak utóbbi napokban néhány súlyos törvényszéki ítélet volt az eredménye. Mint a Palesztina-kormány hivatalosan közli, az államrendőrség rendes hajószolgálatot fog teljesíteni a tengerparton és a kikötőkben. Ezenkívül speciális rendőrsapatokat állítanak be, amelyek lovon és gyalogosan őrzárakat alkotnak a tengerparton és határszéleken az illegális bevándorlás megakadályozására. A transzjordániai határrendőrség és az ország északi részének rendőri különítményei közösen fogják végezni a határok ellen őrzését.

Mindezeket az intézkedéseket Arthur Wauchope főkommandó és Philip Cunliffe-Lister gyarmatiügyi miniszter legutóbbi tanácskozásain állapították meg.

A jaffai kerületi bíróságok a Ionian görög hajó tulajdonosát és kapitányát perbe fogták, mert a jaffai kikötőbe illegális bevándorlókat szállítottak le. A bíróság Bodilly angol bíró elnöklétével a Ionian tulajdonosát hathónapi elzárásra és száz font pénzbüntetésre, a kapitányt háromhavi elzárásra és ötven font pénzbüntetésre ítélte. Ugyanakkor ítéletet hozott a bíróság három telavivi zsidó tanító ügyében is, akik tizenhét zsidónak a Ionianról való leszállításánál segítettek, a tanítókat fejként ötven font pénzbüntetésre ítélték. A letartóztatott tizenhét bevándorlót az ország elhagyására utasították.

A bíróság előtt kihallgatott rendőrségi tisztviselők azt állították, hogy a Ioniannál még sok illegális bevándorló érkezett, ezeket azonban a rendőrségnek nem sikerült letartóztatnia.

Az arabi fjság föderációja Jaffában ülést tartott, amelyben foglalkozott az arab ifjúság által létesített önkéntes határvédő szervezetek problémájával, melyek eddig az illegális bevándorlást igyekeztek megakadályozni és sok zsidót jelentettek fel a rendőrségnek. Az ülés elhatározta, hogy őrzáratait megszünteti, mert a kormány intézkedései elegendőknek látszanak arra, hogy az illegális bevándorlást megakadályozzák.

Mint Tel-Avivból jelentik, a kormány által kezdeményezett állami munkakialakítás, melyeket Tel-Avivban most indítottak meg, nagyszámú egyiptomi és horvát arab munkást alkalmaztak, de egyetlen palesztinai zsidó munkást sem.

Henrieta Szold, a Vaad Leumi szociális ügyosztályának vezetője, meglátogatta a betlehemi női fogházat, ahol 32 lengyelzsidó leány illegális bevándorlásért őrizetben van. Megállapította, hogy az ellátás elviselhető és a foglyok kielégítő bánásmódban részesülnek. A foglyok ellátására egy zsidó szakácsnőt rituális konyha vezetésére szerződtettek. A letartóztatott lányok héber nyelv tanulásával töltik idejüket. Hasonló a helyzet az akkói börtönben is. A palesztinai börtönökben összesen ötven zsidó nőt tartanak fogva illegális bevándorlásért. A telavivi rabbinátus, mely a foglyok rituális kosztijáról is gondoskodott, intézkedett, hogy az ünnepek alatt a palesztinai börtönökben istentiszteleteket tartsanak. A jeruzsálemi központi fogházban már bevezették a szombat istentiszteleteket. Az illegális bevándorlásért letartóztatott zsidóknak nagy száma őszinte aggodalommal tölti el a jisy minden rétegét és az intervenciók egymást követik a baldlábrahelyezésük érdekében.

A Hisztradruth Haovdim mezőgazdasági szakszervezete közli, hogy a munkásszervezet és a sáronvölgyi kolonisták között megegyezés jött létre a szerzett munkások alkalmazásának érdekében. Kfar Szabában, sőt Magdiel és Herzlijah egy részében még mindig olesó, bevándorolt arab munkaerővel dolgoznak, holott a szakszervezetek megfélemlítő számu munkást küldtek ki a kolóniákra és néhány napig a most kitélepített munkások nem is jutottak munkához. A szakszervezet a megállapodás értelmében ötven munkást küldött Kfar Szabába, azonkívül a Mikve Izraelben működő mezőgazdasági iskola negyvenöt diákja is, a vakáció idejére a Sáronvölgyébe utazott.

A folyó költségvetési év első kilenc hónapjában (1933 októbertől 1934 júniusig) a Jewish Agency ekzekutívjének adósságai 40 ezer fonttal csökkentek. Ebben az időszakban a Jewish Agency bevételei 107 ezer 567 fontot tettek ki, a kiadásai pedig 67 ezer 889 fontra rúgtak. A különbözetet az adósságok csökkentésére fordították. A Jewish Agency körében remélik, hogy a költségvetési év végére további tízezer font megtakarítást eszközölnek az adósságok további törlesztésére. A Keren Hajjeszód is 20 ezer fontot törlesztett az adósságából. A Keren Hajjeszód eddigi jövedelmei ebben az évben 150 ezer fontot tesznek ki, ami a gáluti zsidóság nagy nyomorát és nehéz helyzetét tekintetbe véve, örvendetesen jó eredmény.

A belga kormány Rosenfeld haifai alkonzult ugyancsak haifai székhellyel konzuliá nevezte ki. A belga kormány a kinevezést ma hivatalosan is közölte.

A Jewish Agency jelerntést tett közre a palesztinai iparnak az 1933 augusztus 1-jei decemberi terjedő időszakában konstataált helyzetéről. A most feldolgozott adatok szerint 1933 végén Palesztinában 970 ipari vállalat és 2418 kézműipari műhely volt, összesen tehát 3388 iparvállalat. A nagy gyárak a vállalatok számának 7 százalékát, a kisgyárak 22 százalékát, a műhelyek 71 százalékát tették ki, amelyek összesen 19 ezer 595 munkást foglalkoztattak. Ebből 44 százalékot a nagy, 30 százalékot a kisgyárakban és 26 százalékot a műhelyekben. A vállalatok öszterméke 5 millió 352 ezer fontot érte, amelyből 57 százalék esik a nagy gyárakra és 14 a műhelyekre. A vállalatokba befektetett összeg 5 millió 371 ezer fontot tesz ki. Ebből 81 százalék esik a gyárvállalatokra. A létező vállalatoknak csak 10 százaléka alakult a háboru előtt, 90 százalékban a háboru után alakultak. Csak 1933-ban 588 iparvállalat létesült, 3235 munkással, melynek investált tőkéje 395 ezer font, évi produktuma pedig 400 ezer fontot tesz ki.

Az európai nagy sztrájkok érdekes okai

Nemcsak Amerikában, hanem Angliában, Hollandiában és Belgiumban is elégedetlenek a szakállkalmazottak

Párizs, szeptember 7. Azok a svájci és angol munkásvédelmi intézmények, melyek már sok évtized óta megfigyelik a legnagyobb ipari államok alkalmazottjainak szociális mozgalmait és bérharcaikat, most hozták nyilvánosságra a legutóbbi hónapokban kitört háborúk okait, lefolyását és eredményeit. A jelentések szerint most nemcsak az Amerikai Egyesült Államok textilgyáraiban, szünetelt a munka, hanem Angliában, Belgiumban, Hollandiában és a Saar-vidéken is majdnem egyidőben léptek sztrájkba a különböző iparvállalatok munkásai. Az amerikai bérharc tehát nem elszigetelt jellegű, hanem szoros kapcsolatban áll az európai munkásmozgalmakkal.

A sztrájkok összefüggésben vannak különböző államok politikai helyzetével — így szót többek között a fentemlített szociális intézmények jelentése. — Az amerikai textilgyári sztrájk jórészt arra vezethető vissza, mert az alkalmazottak azt szeretnék elérni, hogy az ő érdekeiket kizárólag a munkásszindikátusok képviselhessék és az államnak ne legyen beavatkozási joga a munkaidő és a munkabérek megállapításába. A mostani amerikai sztrájkoknál is megállapítottuk, hogy a nagyvállalatok tulajdonosai elsősorban azokat a sztrájkolókat mentik fel állásukból, akik valamely szocialista szervezet vezetőségének tagjai és azokat, akik az eddigi negyven órai munkaidő helyett a harmincegy órára való leszállítást kívánják. A bányavidékeken is ugyanilyen állapotok tapasztalhatók és a munkások ott is elsősorban a munkafeltételek megváltoztatását kívánják.

Érdekes megfigyelés, hogy az 1926-ik évben lezajlott, a mostani mozgalmakhoz hasonló akciók miatt a nemzetközi munkáslapok csökkentek. Emiatt tehát, valamint azért is, mert Angliában, Hollandiában, Belgiumban és Franciaországban az exportcsökkenése miatt sokkal kevesebb a munkáalkalom, az alkalmazottak szerényebb követeléseket támasztanak és a sztrájkmozgalmak rendszerint gyorsan és békésen érnek véget, ezért a munkaadók és munkások érdekképviselői biztalan számíthatnak arra, hogy a legújabbban felmerült súlyos differenciák nem oldódnak olyan óriási mérvűvel, mint Amerikában, mert mindkét fél tudja, hogy a gyakran megismétlődő sztrájkok halálos dőfést is adhatnak az országok gazdasági életének.

Aláírtuk a fasiszta rendszereket, jelentette ki az angol szakszervezetek szövetség titkára, Londonból jelentik: Nagy feltűnést keltő kijelentéseket tett a hitlerizmus ellen indított harcáról az angol szakszervezetek szövetség főtitkára, Citrine a szövetség Weymouthban ülésező országos kongresszusán. Citrine abban foglalta össze az angol szakszervezeti szövetség külpolitikai célkitűzését, hogy „meg kell dönteni a fasiszta rendszert Németországban és Ausztriában”. Nyilvánosan nem mondhat erről többet, mert nem akarja elárulni a titkos haditerveket.

A főünnepi istentiszteletek rendje a Ferdinánd király új nagytemplomban és pótimaházban. Vasárnap, szeptember hó 9-én reggeli ima 6 órakor, vasárnap esti ima 7 órakor. Hétfőn szeptember hó 10-én reggeli ima fél 8 órakor, muszáf fél 9 órakor, mincha d. u. 5 órakor, márius 7 órakor. Keddén, szeptember hó 11-én reggeli ima fél 8 órakor, muszáf fél 10 órakor, mincha d. u. 5 órakor kezdődik. Mindenkor a megerősített énekharchoz közreműködésével. Az ünnepi beszédekét főtitkár, dr. Weinberger Mózes főrabbi ur mondja a nagytemplomban és a pótimaházakban. A templom gondnoksága felhívja a t. templomlátogatók figyelmét arra, hogy imaszékjegy nélkül Ros-Hason, Jom Kippur és Szukoth napján senkít sem engednek be a templomba. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy úgy az ülésbérlők, mint üléstulajdonosok váltassák ki ülésjegyeiket, mert rendőrség fog ügyelni arra, hogy ülésjegy felmutatása nélkül senki ne léphessen be a templomba. Diákok és katonák részére megfelelő számú ingyenjegy fog kiadni a pótimaházban. A jegyekért az irodában kell jelentkezni. A templomgondnokság.

Intézeti hetünk rendkívüli olcsó árai

Intézeti szalvéta	5 Lei	Intézeti ágynemű vászon	19 Lei
Intézeti zsebkeendő	8 Lei	Intézeti lehnemű vászon	27 Lei
Intézeti mosott vászon	13 Lei	Intézeti sőtélkék Chewioth	55 Lei
Intézeti pepita szövet	17 Lei	szövet	195 Lei
Intézeti törülköző	17 Lei	Intézeti pokróc	280 Lei
Intézeti harisnya	17 Lei	Intézeti paplan	495 Lei
		Intézeti 3 részes matrác	495 Lei

Fenti árak csak az „Iskola hetekre” vannak érvényben

SZABÓ JENŐ R. T. nagyáruháza Cluj

Mussolini: az egész világ a militarizmus jegyében áll

Az olasz Duce cikke a militarizmus védelmében

Róma, szeptember 7. Érdekes cikket írt a militarizmus védelmében Mussolini a Popolo d'Italia csütörtök reggeli számába. A Duce megállapítja, hogy úgy polgárok, mint katonai ténnyel kizárólag a militarizmus képviseli tényleges erőt és hogy manapság az egész világ a militarizmus jegyében áll. A cikk többek közt a következőket mondja:

— Mindig csak azt mondjuk, folyton megismételjük és fülébe kiáltjuk a népnek, hogy a fasiszta Olaszországnak militarizmusnak kell lennie. Ez az egyetlen eszköz ahhoz, hogy Olaszország győzelmes politikát és ha kell, győzelmes háborút folytasson. Minden ország, minden nemzet és minden nép militarista, amely az egyének és a társadalom életét úgy anyagiilag, mint erkölcsileg a katonai követelményeknek rendeli alá. Minden nagy állam, amely ma szerepet játszik a világ történelmében, militarista. Gondoljunk csak Japánra és Szovjetországra.

Az orosz militarizmus ugyan a prolejár önvédelem mezét öltötte magára, valójában azonban sem felépítésében, sem szellemében nem különbözik a többi állam militarizmusától. Alig néhány hete, hogy a szovjet elrendelte az egész orosz ifjúság militarizálását. Erősen militarista állam Franciaország is. Ha a francia nagyvezérkar megparancsol valamit, ak-

kor mindenki vakon engedelmeskedik, a kormánytól kezdve egészen a parlamentig. Franciaország egész élete a fegyveres szervezkedés ténye körül forog. Az angol militarizmus — lévén Anglia szigetország — a hadiflottában éli ki magát. Az Egyesült Államok militarizmusát a tengeri és légi flotta jellemzi. Militarista minden kis állam is, amelynek politikai céljai vannak és amely fontosabb szerepet akar játszani a világpolitikában. Tipikus példa erre Lengyelország, amely bevételeinek negyvenöt százalékát katonai célokra fordítja. A lengyelek magatartását földrajzi helyzetükre és nemzeti törekvéseikre való tekintettel meg is lehet érteni.

Mussolini végül megállapítja, hogy a militarista elveket minden jó fasisztának magáévá kell tennie. Az a fasiszta, aki nem érti meg az idők szavát, hagyja ott a fasiszmust és menjen a kisdédóvába. A fasiszta párt soraiban nincs helyük gyáva nyulaknak.

ISKOLÁKI

Minden könyv, iskolászer, iskolai és falitérképek LEPAGE-nál Cluj-Kolozsvár. Gyors szállítás, olcsó árak. Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

lépéseket az ex...
portálni — je...
ha megakadály...
az igazság...
amikor román...
világ többlet...
bármilyen helye...
belső termés...
mezőgazdasági...
vetőket mon...
jelenleg az...
nyiségben van...
t céljait a tél...
Valószínűnek...
új tengeriből...
zal egy bizo...
ermés azonban...
hogy ebből...
nyiség kivite...
ost ezzel szem...
móles és főleg...
u-Strunga föld...
mint már...
megfelelő intéz...
mán gyümölcs...
u-Strunga által...
ítják a felesle...
részének kül...
atkozólag egy...
kátus kapott...
bából és Mold...
vásároljon...
elenleg kataszt...
s beföldi piaco...
más korcs gyű...
bor, amelynek...
é van, annyira...
hogy a befekte...
bátségek és a...
a termelők ki...
be expozíciót...
eg kéltene ten...
kedéseket a bel...
akadályozására...
lendítésére...
arkamura hírei...
és Iparkamara...
hozza, hogy f...
ber éka között...
ottani helyi ha...
endő gazdasági...
évi vásárt. Az...
CFR 50 százalé...
nyújt. — A Ke...
al az érdekeltek...
bá azt is, hogy...
és október 10-ke...
hina nagy gyű...
sárt. A részt...
utj kedvezmény...
pénzhamisítót...
zállították...
ber 7. A Tor...
s nagy port fel...
lították ma szal...
gyűlészég foghá...
annal Barbateiu...
mert a pénz...
s így elkövetőit...
ja elé állítják...
lótábla van. A...
di el Barbateiu...
nem nyilatko...
kapcsolatban...
ki, hogy a le...
váltópénzeket...
kor megtalált...
iskor megtalált...
X
olubim اور
אין בעטרונקס
לאאגרי עט א
דינען בעדארף
דער פרוקוין
פאסט אדער ברי
g Cluj,

HIREK

— Mussolini és a német fajelmélet. Rómából jelentik: A Popolo d'Italia — amely a fasiszta párt hivatalos szerve — első oldalán cikket közöl a német fajiságról. A cikk szerzője minden valószínűség szerint Mussolini, aki időről időre névtelenül szokta elmondani véleményét a különböző nagybolszabású témákról. Ebben a cikkben Mussolini szövegesíti azt a képzeltséget, hogy a német hatóságok az új utelveken rovatot vettek fel, amelyben megjelölik, vajjon az utlevél tulajdonosa árja, vagy nemárja. A cikkben Mussolini arra a következtetésre jut, hogy „német faj” soha nem létezett és nem is fog létezni. A mai német nép különböző törzsek és népek keveredéséből származik. Legalább is hatszáz esztendő kell ahhoz hogy kialakuljon egy tiszta német faj. Van tehát elég idő — végi a cikk ironikusan — hogy ezt az ügyet nyugodtan megtárgyaljuk.

— Felhőszakadás pusztított Csernovicban. Csernovicból jelentik: Az elmúlt napokban Csernovicban nagy felhőszakadások voltak, amelyek súlyos károkat okoztak. A Str. Negruzzi 12 lakóház összedőlt és beomlás fenyegette a villamos művet és a tűzoltókaszárnnyát is. A fenyegetett épületeket kiürítették.

— Bélrenyhesség és kínzó főfájások, a máj és az epeutak bántalmi, gyomor és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedése esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és biztonságosan megszünteti a haszervek panaszát.

— Rövid hírek mindenünnen. A Fülöp-szigetek Luzon szigetének északi részén heves tajfun dühög. A benszültek bambuszházainak százai összedőltek. — Jugoszláv érdekeltség Angliában petróleumkutatáshoz szükséges gépberendezéseket rendelt. A rendelés értéke 50 ezer font sterling. — Buresch osztrák és Imrédy magyar pénzügyminiszterek hosszabb eszmecsere folytatólag egymással. — Ugy hírlik, hogy közelebbről tárgyalások indulnak meg Románia és Görögország között román gábona átvétele ügyében. — Glasgow pályaudvarán két személyvonat egymással szaladt. Egyik vonat vezetője és fűtője életüket veszítették. Negyven súlyos sebesültet szállítottak kórházba.

— Néhány lap azt az értesülést közli, hogy a feketetengeri orosz flotta egységeit a Távolkeletre vezényelték. — Az eszékerek következtében előállott áradás miatt Szaniszláunál be kellett szüntetni a vasuti forgalmat. A Visztula is aggasztóan emelkedik. — Egy gépkocsi a lausanne-gemfi utvonalon halálra gázolt két személyt, majd lefordult az úttestről a mélységbe. Az autó utasai közül kettő életét veszítette, három súlyos sebesüléseket szenvedtek. — Kápró északi és déli kerületeit elárasztotta a Nilus árja. A folyam szintje 40 év óta nem volt ilyen magas, mint most.

Intézet: pépita Lej 19-től
Intézet: szövet Lej 53-tól

„Steia” S. A. Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

Stefan Zweig: Rotterdami Erasmus diadala és bukása. A német politikai fordulat óta a világ egyik legnépszerűbb és legolvasottabb írójának ez az első megnyilatkozása. Az író személyes barátai számára néhány száz példányban készült rendkívül drága biblíofil kiadástól eltekintve, német nyelven csak évek múlva fog könyvtári forgalomba kerülni. A középkor és újkor határvonalán, a nagy földrajzi felfedezések, a reneszánsz és a reformáció mozgalmas korszakában tűnik fel Rotterdami Erasmus nemes alakja. Stefan Zweig grandiózus képet fest Erasmus koráról, de még megdöbbentőbb erővel állítja élénk a nagy ellenfél: Luther titáni alakját. A magyar kiadás a legfinomabb főhéfer papíron, a legszebb nyomdai kivitelben, egészszávon kötésben, gyönyörű művészi védőborítékban kerül könyvtárba és méltó folytatása a Rózsavölgyi kiadó vállalat új tartalmilag, mint alakilag jogos klasszist jelentősorozatának. Bolt: ára 144 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál Cluj-Kvár.

Elővigyázatos ember csak CZINK-nél tisztítja, festeti ruháját

— A HAGGIBBOR IMAHÁZ VEZETŐ. SEGE értesíti az üléseiről, hogy az istentisztelet este háromnegyed 7 órakor, míg a reggeli ima reggel 7 órakor kezdődik. Ros-Hasono első napján, hétfőn délelőtt 10 órakor Klein Károly rabbi ut tart prédikációt. Jegyek igen korlátozott számban még kaphatók vasárnap délelőtt 9—10 óráig a Salom Klubban, ahol a templomozás is lesz, Str. Filipescu 6. sz. alatt.

— Vörhenyjárvány a Regátban. Bukarestből jelentik: Roman megyében vörhenyjárvány pusztult. Egyetlen hónapban 100 gyermek halt meg, főleg Saboarej és Ghenaesti községekben. Az egészségügyi hatóságok megtiltják az intézkedéseket a súlyos járvány megfékezésére.

— Emberhalál a hozomány miatt. Bukarestből jelentik: Cocorasti-Capri községben (Prahova megye) családij vizálykodás tört ki Costache Matei gazda házában a hozomány miatt. A gazda és fia megtagadták lányukat, aki Nicolae Plosahoz ment férjhez. Amikor Plesa látta, hogy feleségét verik, védelmére kelt, mire apósa és sógorai agyonverték.

— Fabinyi római tárgyaláson. Rómából jelentik: Fabinyi magyar kereskedelmi miniszter Baribel az olasz fővárosba érkezett, ahol olasz kormányfővel tárgyalni fog a magyar-olasz kereskedelem függő kérdéseiről.

Kabát, kosztüm és ruhaszövetek legújabb kreációk, hatalmas választékban

„Steia” S. A.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

— Háromszázötven ember husmergezt kapott egy newyorki mostre banketten. Newyorkból jelentik: Egy banketten, amelyen kétezer veterán vett részt, 350 ember husmergezt következtében rosszul lett, 50 közülük súlyos állapotban került kórházba.

— Akinek a szívműködése rendetlen, ugyszintén az, akinek a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

— Az osztályorsjáték huzása. Az Alami Osztályorsjáték 5. k osztályának huzási eredményei 1934 szept. 7-én, hetedik huzási napon. 1.000.000 lejt nyert 28225, 150.000 lejt nyertek 5697, 32252, 60.000 lejt nyert 22614, 40.000 lejt nyertek 1343, 16195, 32267, 20.000 lejt nyertek 6245, 7176, 9748, 49904 és még 1689 nye. remény 15.000 és 5500 lejt között. A huzás szeptember hó 26-ig tart.

— Az oradeai 1888 óta fennálló nyilvánossági joggal bíró, a Kereskedelmi Csarok által fenntartott Fiu és Női Felső Kereskedelmi Iskolában a beiratások megkezdődtek. A zsidó növendékek szombaton az írásbeli munkálatok alól felvannak mentve. Az igazgatóság vidéki szülőknek készséggel ad levélbeli felvilágosítást (Oradea, Aleea, Gojdu 1).

— „Mikor fognak bennünk, zsidókat megérteni? Londonból jelentik: Daily Herald, az angol munkáspárt lapja, e címen „Mikor fognak bennünket, zsidókat megérteni”, lord Melchet cikket közöl és a következőket írja: „A palesztinai zsidó ujjáépítés nem fog megállni a mostani gazdasági fellendülésnél. A világ, úgy látszik, nem érti meg, hogy a zsidó kolonizáció Palesztinában egy nagy zsidó és általános kultúra megalapozása és pedig főleg a munkásosztály kulturájáé. E kultúra uttörői azok, kiknek tehetségét és képességét az európai gettó tikkasztó levegője elnyomta. Most ezek az erők felszabadultak. Nem szabad elfelejteni, hogy a polgári osztály sok tagja önként egyezett a munkásosztállyal Palesztinában és ezzel a fejlődésnek olyan fokát érte el, amelyről fogalmat ad az „Oheh” című munkás-színház az ó gazdaszen különös kulturális teljesítményeivel. Zsidó munkások, diákok, filozófusok és technikusok a kifejezés új módszereit keresik és az emberi boldogság új eszközeit. Nemcsak a zsidók számára lenne tragikus, ha céljainkat nem tudnánk megvalósítani, hanem mindazok számára, akik a kulturális haladás igaz barátai.

— A gloucesteri herceg ausztráliai útja. Párizsból jelentik: A gloucesteri herceg repülőgépen Marseille kikötőjébe érkezett. A kikötő előveim várja a herceget a Sussex angol csatahajó, amelyen Ausztráliába fog utazni, hogy királyi atyját Melbourne alapításának évfordulói ünnepségein képviselje. A herceg a jövő év májusában fog visszatérni a szigetországba s közben beutazza Ausztrálián kívül Tasmaniát, az óceániai szigetvilágot és Újzelandot.

— Felrobbant a szovjet sztratoszféreléggömbje. Párizsból jelentik: A szovjet sztratoszféreléggömbje a Moszkvai repülőtéren töltés közben felrobbant és elégett. Az oroszok egyelőre rendelkeznek más léggömbbel s így nem vesznek részt egyideig a sztratoszférakutatásokban.

— Matuska Szilveszter a magyar bíróság előtt. Bécsből jelentik: Matuska Szilveszter decemberben szabadulni fog a steini letartóztatási intézetből, miután a fogságban jóviselő volt s így büntetése bátralevő részét elengedik neki. Matuska nem fog szabadlábra kerülni, hanem átadják a magyarországi hatóságoknak. A bíróság előtt felelnie kell a biatorbágyi vasuti katasztrófa okozásáért.

— Figyelmeztetés az ort. zsidó nagytemplom és Saszewra, valamint az iskola imaház látogatóinak. Figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy úgy az üléseiről, mint az üléstulajdonosok váltásak ki ülésegyeiket, utóbbiak a kezelesi díj kifizetése ellenében mert rendőrség fog ügyelni arra, hogy ülésegy felmutatása nélkül senki ne léphessen be a templomba vagy imaházba.

— Eljegyzés. Czikk Cecilia Bucurestj és Ablakos Bernát Sighet jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— A Führer üdvözlő tábornokát. Berlinből jelentik: Hitler Nürnbergből táviratilag üdvözölte Zimmermann tábornokot 70-k születésnapja alkalmából. A tábornok a háború idején a kameruni német védelmi erők parancsnoka volt.

Intézet: paplan Lej 280-tól
Paplanpedő 190 cm. széles Lej 68-tól
Fehérművi vászon 1a 80 cm. széles Lej 27-től

„Steia” S. A.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

— Orvosi hír. Dr. Hamburg József szemész-főorvos szabadságáról hazatért és újból rendel. (Cal. Regele Ferdinand 34. Telefon 10-30.)

— Ismét kapható az erdélyi piacon a világhírű gyógyhatású „Igmándi” keserűvíz. Kérje minden szaküzletben.

— Rituális könyha a SMR hajókon. Arról értesülünk, hogy a Serviciul Maritim Román igazgatósága, Lazarovitz H. Lázár urnak, a SMR vezérképviselőjének közbenjárására f. hó 15-től a „Regele Carol” gőzös indulása napjától kezdve az összes palesztinai forgalmat lebonyolító hajókon rituális (kóser) konyhát és zsidó pincérszolgálatot létesít. A Konyha stancia és Palesztina közötti kitérő pontos gyorshajószolgálati ezáltal lényegesen megjavult és a zsidó utazóközönség érdekeit még jobban szolgálja, mint eddig. Elvárható, hogy a közönség a kényelmes SMR-hajókat, melyek kéthetenként indulnak Konstancából, palesztinai utazásoknál fokozottabb mértékben fogja igénybe venni.

— Csak novemberben nyílik meg a parlament szesszió. Cetatea Albából jelentik: Costinescu egészségügyi miniszter az itteni látogatása alkalmával kijelentette, hogy a parlament megnyitását elhalasztják novemberre, mert október közepén a király Franciaországban tesz látogatást. Addig a kormány előkészíti a törvényjavaslatokat, amelyeket az ősz folyamán a parlament elé kíván terjeszteni.

— Pápa és zulu nyelvű fakultás a leningrádi egyetemen. Párizsból jelentik: A leningrádi egyetemen bevezették a pápa és zulu nyelv tanítását. A hallgatókat a kurzusok elvégzése után Afrikába, illetve az óceániai szigetvilágba küldik ki propagandautra.

— NÉGER CSALÁDI TÖMEGESKÉTES. Londonból jelentik: Simon Drew washingtoni lelkész vasárnap ritka családij tömegeskétesét fog végezni: hét néger fivér hét fekete nővért fog oltár elé vezetni. A vőlegények a Cobb-fivérek, keresztnevükön Leroy, John, James, Simon, Richard, George és Will, menyaszonnyaik a Riley-család sarjai, LuLu, Mildred, Alice, Mary, Rachel, Susie és Julia.

— Orvosi hír. Dr. Büchler Dezső műtő, nőgyógyász szabadságáról hazatért és rendelését folytatja Str. Saguna 20. Telefon 399.

— Újabb magassági rekordkísérlet. Londonból jelentik: Csikágóban Wiley Post amerikai pilóta kísérleti repülés közben 12 ezer 700 méter magasságot ért el. A pilóta közelebbről megkísérlte a magassági világrekord megdöntését.

Megérkeztek
a legújabb őszi divat gyapju
**kalap-
uidonságok**
Bolyhos és sima kalapok 100 lejtől kezdődőleg.
Weiss Sieghied
Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.

— Az angol nehézipar nagy konjunktúrája. Londonból jelentik: Az angol nehézipar hatalmas fellendüléséről számolnak be a Londonban megjelenő kiadványok. A hajógyártás, a gépgyártás, a szén- és vasbányászat és összes mellékágai új virágzának indultak, az üzemekben lázas munka folyik, a régebben csökkentett létszámú munkásság nem tudja ellátni a sok rendelést. Állandóan újabb munkásokat vesznek fel. Az angol nehéziparban augusztusban 34.000-rel több munkás dolgozott, mint júliusban. Egy év alatt 376.000-rel emelkedett a nehéziparban alkalmazott munkások száma. A bejegyzett és dolgozó angol ipari munkások száma ismét elérte a 10.170.000-re. A vasbányáiparban egy év alatt 31 százalékkal emelkedett a dolgozó munkások száma. A széntermelés havi átlaga másfélmillió tonnával nagyobb, mint egy évvel ezelőtt. A sheffieldi acéltermelés az idén 73.000 tonnával fogja meghaladni 1929-nek, a rekord-konjunktúra évnek termelését. Ennek a jelenségnek természetesen az egész gazdasági élet a hasznát látja, a tömegek vásárlóereje fokozódik és ezzel is emeli a fellendülést. A lapok a mai angol gazdaságpolitikájának sikerének könyveik el ezt az eredményt.

— Al Capone cipésmesterséget tanul az új „Ördög-szigeten”. Londonból jelentik: Al Capone, az adócsalás miatt nyolc év börtönre ítélt csikági banditavezért az atalantai (Georgia) börtönből Amerikába új „Ördög-sziget”-re szállították, ahol 20 meggröztött gonosztevővel együtt a külvilágtól „légmentesen” elzárt életet folytat. A fegyenceknek még utasítást sem szabad olvasniok és a hatóságok még rádiókészüléket sem engednek a szigetre hozni. A bandavezér, aki egykor miami palotájában fejedelmi pompában élt, most kis magánzárákában naponta nyolc órát dolgozik a kaptafán, mert börtönében a cipésmesterséget tanulja ki. James Johnson, a fegyenceletparancsnok kijelentette, hogy a kormány végleg meg akarja szakítani Capone titkos összeköttetéseit az alvilággal és reméli, hogy ez végre sikerült.

— Két gyermek szörnyű halála a jég-szekrényben. Sanfranciskóból jelentik: Borzalmas gyermektragédia játszódott tegnap Sacramento kaliforniai városban. Két kislány, akik közül a nagyobbik hét a kisebbik hat éves volt, a szülők távollétében bujdoskát játszott kéteves öccsével. A két nagyobbik gyermek bebújt a jég-szekrénybe és a kisfiú kívülről becsapta a jég-szekrény ajtaját. A kislányok belülről nem nyithatták ki a jég-szekrényt és amikor a szülők hazajöttek, a két gyermek már halott volt. A kislányok kezén véres horzsolások voltak, mert az utolsó pillanatig teljes erővel döngötték a jég-szekrény ajtaját, hogy magukra tereljék a figyelmet.

UJ KELET Legújabb hírek

Nem jött még létre a francia-olasz tengerészeti egyezmény, Barthounak nehéz dolga lesz Rómában

A Reuter távirati iroda jelentése szerint légbőlkapottak az egyezmény létrejöttéről szóló hírek. Megkezdtek Rintelen kihallgatását a juliusi nácipuccsban való szerepéről

Genf, szeptember 7. A nemzetközi politikában elterjedt annak a híre, hogy Franciaország és Olaszország között végleg megkötötték a tengerészeti szerződést. Genfben az évi megállapodást már mint befejezett tényt kezelték, ugyanakkor azonban a Reuter távirati iroda párizsi munkatársa úgy értesül, hogy Barthou Genfbe való elutazása előtt a szerződés létrejöttéről elterjedt híreket megcáfolta. Barthounak nehéz lesz még a dolga Rómában. Az olasz fővárosban úgy tudják, hogy a római megbeszülésen a dunai együttműködésről és az osztrák kérdéssel is szó lesz.

A nemzetközi politikában különös figyelemmel kísérik a népszövetségi tagállamok kormányainak magatartását a szovjetnek a Népszövetségbe való felvétele ügyében. Genfi jelentés szerint, a Balti utódállamok népszövetségi delegációi utasítást kaptak, hogy a népszövetségi ülésen a szovjetek felvétele mellett foglaljon állást. Hasonló utasítást küldött a svéd kormány is genfi megbízottjainak.

Svájc népszavazást rendel el

Ezzel szemben berlini jelentés azt közli, hogy Svájcban rendkívül erőteljesen tartja magát az az álláspont, hogy frontot kell alkotni a szovjetek belépése ellen. Svájcban utólag népszavazás elé vizszik, hogy együtt működjék-e Svájc a Népszövetséggel, vagy lépjen ki abban az esetben, ha a genfi ülészekon keresztül vizsgálják a szovjetnek a Népszövetségbe való felvételét.

Törökország genfi delegációja bejelentette a török kormány igényét az egyik nem állandó népszövetségi tanácsnoksági helyre.

Titulescu Rómában, Sándor király Párizsban

Párizs, szeptember 7. A lapok beavatott helyéről megerősítik azt a hírt, hogy a genfi ülészek után Titulescu látogatást tesz Rómában, Sándor szerb király párizsi látogatása október 5-én lesz. A király öt-hat napot tölt Franciaországban. A király Quay D'Orsaynak a királyi vendégek számára fenntartott lakosztályban fog lakni. A berlini Lokalanzeugert és a Berliner Tageblattot kitiltották Franciaország területéről.

Rintelen a bírak előtt

Párizs, szeptember 7. A katonai bíróság kötéltálati halálra ítélte Hölztl rendőrt, aki a kancellári hivatal juliusi megszállásakor a palota kapujában szolgálatot teljesített és kísérletet sem tett, hogy a lázadókat feltartóztassa. A tárgyaláson a rendőr beismerte horogkeresztes érzelmét. A halálos ítélet végrehajtására nem került sor, mert a szövetségi elnök kegyelmet gyakorolt és a halálbüntetést életfogytiglani szabadságvesztésre változtatta.

Rintelen volt római osztrák követ, aki betegségéből felgyógyult, rendőri kísérettel megjelent az ügyészségen. Az ügyészség megkezdte a volt római követ kihallgatását, a juliusi nemzeti szocialista lázadásban való szerepéről. A kihallgatást Ausztriában óriási érdeklődéssel kísérik.

Az osztrák kormány bizottságot küldött ki Genfbe, ahol az osztrák népszövetségi kövcsönök tisztagu garancia-bizottsága ülésezik.

A Neugkeitsweldblatt úgy értesül, hogy von Papen egészsége helyreállt. A volt alkancellár már megjelent a baden-badeni löversenyterén is. A követ szeptember 20. és 25-ike között visszatér Bécsbe és elfoglalja hivatalát. Ezt a hírt berlini hivatalos körökben is megerősítik. Párizs, szeptember 7. Newyorki jelentés szerint, az amerikai orosz adósság-

rendező tárgyalások eredménytelenek maradtak. A washingtoni kincstári hivatal kommunikéban jelenti be az eredménytelenéget és leszögezi, hogy igen kevés a remény arra, hogy közeli kielégítő megoldást lehessen találni.

A kisantant gazdasági tanácsa szeptember 24-én Belgrádban kezdi meg tanácskozásait.

A svájci nemzeti szocialisták tüntetni akartak Barthou ellen

A francia delegáció elhagyja Genfét, ha működését megzavarják

Genf, szeptember 7. A svájci nemzeti szocialisták tüntetésre készülnek Barthou ellen. A pályaudvaron az érkezésnél a tüntetés elmaradt, de az a tervük, hogy a közgyűlési ülészekon az üléssterem karzatáról fognak rendezni tüntetést. A francia külügyminiszter a tervbe vett tüntetéssel kapcsolatban levelet intézett a genfi rendőrfőnökhöz, amelyben bejelenti, hogy a francia delegáció el fogja hagyni Genfét, amennyiben genfi működését tüntetésekkel zavarnák meg.

A népszövetségi tanács ma délután megkezdte új ülészekat. A tanácsülés zárt üléssekkel kezdődött. A francia delegációnak eredetileg az volt a terve, hogy már a mai tanácsülésen előterjessze a szovjetnek a Népszövetségbe való felvétele iránti indítványát, mert ezzel is nyomást kaptak gyakorlati és még ingadozó államokra. Nem tudni még okból, a francia indítvány előterjesztése a mai ülésről mégis elmaradt.

Ma, szombattól új kettős műsor a ROYAL MOZGÓ-ban:

I. Premier, Először Kolozsvárt.

Hadnagy voltam a Huszároknál

Operettszlager. Fősz.: Grell Theimer, Georg Alexander, Mady Christians, Gustav Diesl.

II.

Ezer veszélyen keresztül

Nagy kalandor filmzlager. Először Kolozsvárt. Premier.

Folytatódnak a véres összeütközések a sztrájkoló munkások és a rendőrök között

Tíz halálos áldozat. Dolgozó nők és sztrájkoló nők összeütközése. A békeltető bizottság megkezdte működését

Washington, szeptember 7. Az amerikai óriási sztrájk egyre nagyobb méreteket öltve folyik és többhelyen súlyos összeütközésekre vezetett a karhatalom és a munkások között. A női ruhaipar munkásai lecsatlakoztak a sztrájkhoz és ezzel a sztrájkolók száma 175 ezer munkással emelkedett. A sztrájkoló munkásság körében a hangulat bizakodóvá vált, mert most már bizonyos, hogy a sztrájkolók száma nap-nap után emelkedni fog. A munkaügyi minisztérium hivatalos becsülése szerint a gyapotiparban 315 ezer munkás sztrájkol és a szerdai nap folyamán hetvenezen csatlakoztak az sztrájk mozgalomhoz. A harisnys- és kötöttáru gyárak munkásainak szakszervezete kiadta a parancsot, hogy a munkások készüljenek fel a sztrájkra. Ehhez a szakszervezethez 150 ezer munkás tartozik. Hasonló intézkedéseket tett több más szakszervezet is.

A veszteséglista

A sztrájkokkal kapcsolatban lefolyt összeütközések során eddig tíz személy vesztette életét és hatvanan kerültek sebesülésekkel kórházakba. A sztrájkvezérek repülő sztrájkosztagokat küldtek szét gyorsautókon a sztrájkharok veszélyeztetett pontjaira, hogy a vonakodókat a sztrájkhoz való csatlakozásra bírják.

Ezek az osztagok több helyen erőszakos hatoltak be a gyárakba, elválták a villamosvezetékeket és megbénították a gépek működését. A Délkarolina állambeli Greenvilleben a dolgozó nők és a női sztrájkörök véres harcokat vívtak. A sztrájkörök furkosbotokkal véresre verték a sztrájköröket. Négy nő életveszélyesen egy férfi könnyebben megsebesült.

A nemzetőrség szuronyrohammal vett véget a verekezésnek, amelybe nagyobb tömegek avakoztak bele.

Észak- és Délkarolina, valamint Georgia államok kormányzó parancsot adtak a nemzetőrségnek, hogy

zavargás esetén tüzeljenek.

Hogy ha a zavargások megismétlődnek, a kormány kihirdeti az ostromállapotot. New-Betfordban nyolcezer sztrájkoló a dolgozó munkásokat lincseléssel fenyegette meg.

A békeltető bizottság feladatai

Mint megirtuk, Roosevelt elnök békeltető bizottságot nevezett ki, hogy a munkaadók és a munkások közötti nézeteltéréseket elsimítsák. A közvetítő bizottság tagjai: John Winan, Wew-Hampshire állam kormányzója, Marion Schmidt atalantai ügyvéd, és Raymond Ingersold

Broocklin város tanácselnöke. A bizottság a következő tárgysorozatot vizsgálja meg:

1. A munkások panaszainak általános természete és mérete.
2. A munkaadók helyzete és nehézségei.
3. A vita békés elintézésének lehetőségei.

A bizottság legkésőbb október elsejéig köteles jelentését az elnök elé terjesztetni.

Noha a bizottság kiküldésének híre az értéktözsdék bezárása után került nyilvánosságra, az üzleti forgalomra mégis mindenütt igen kedvező hatással volt. Newyorkban is, Párizsban is jelentékeny kereslet mutatkozott a dollár iránt és a magánforgalomban nagyobb ügyleteket kötöttek.

Égész szeptemberen át tart háj a sztrájk

Gorman, az amerikai szövőipari sztrájk vezére, kijelentette, hogy a sztrájkolók semmiesetre sem állnak munkába addig, amíg a Roosevelt elnök által kiküldött bizottság el nem készíti jelentését, amelyet legkésőbb október elsején köteles előterjesztetni. Hozzátette, hogy a tanács remélhetőleg tisztázza majd a vitás kérdéseket és tevékenysége igazságos elintézéshez vezet.

Sloane, a munkaadók szövetségének elnöke kijelentette, hogy a munkaadók bizalmát merítenek a közvetítőbizottság kiküldéséből.

A Chicago Tribune európai kiadásának newyorki értesülései szerint, a textil sztrájkban résztvevők száma ezidőszent 350-400 ezer között van.

Elsimult a távolkeleti konfliktus?

A távolkeleti haderő parancsnoka Szibéria iparosítását kéri

LONDON, szeptember 7. Moszkvából a Tass távirati iroda útján megcáfolták azt a hírt, hogy a szovjetkormány a távolkeleti helyzetet olyan súlyosnak ítélné, hogy rendelkezést adott volna a szabadságolt tiszték és legénység szabadságáról való azonnali visszahívására. E hírből a távolkeleti konfliktus elsimulására következtetnek.

PÁRIZS, szeptember 7. Moszkvai jelentés szerint Ellicher tábornok, a távolkeleti orosz haderők főparancsnoka Chabarowszkban az ifjusági szervezetek ünnepején beszédet mondott, melyben Szibéria iparosításának szükségeségét hangoztatta az ifjak tizezrei fölött. Erre azért van szükség, hogy a távolkeleti orosz kerületek kellően megvédelmezhető legyenek.

PÁRIZS, szeptember 7. A jövő hét elejétől kezdődően az északmandzsuri vasutak biztonsági szolgálatát, valamint a szerelvények katonai kísérését japán erők veszik át.

LONDON, szeptember 7. Tokióban a közuti villamosársaság nagyarányú bérleszállítást hajtott végre. Emiatt az alkalmazottak sztrájkba akarnak lépni.

Olasz-francia megegyezés a libiai határ ügyében

Párizs, szeptember 7. Az Echo de Paris beavatott helyéről szerzett értesülései szerint olasz-francia megegyezés jött létre a Tuniszban élő olaszok ügyében és a libiai határvonal tekintetében fennálló olasz sérelmek kérdésében. Az egyezményeket Barthou római tartózkodása idején fogják aláírni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó V. u. ny. 10. Sz. Strada Bazar. Telefon: 8-77.

Cenzurat

Taxa postală plătite în num. No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. E Havonta 110, negyed évre 600, egészévre földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre detések díjszabás KELET az erdélyi dóság egyetlen politikai Cikkeink utányomás rás megjelölésével e

Az ö

Az elmulás, az ősrá esik a mi roshass egy jeléül annak, ami, szabad nyári zord idők, amikor gondok fölöttünk és ban érzi magát a s lán ez az évszakvá ahhoz, hogy a zsidó a bufelejtő vidám sokkal inkább az emagabaszállás idejé rászámj a muland és szorongó szívvel és titkokkal terhes.

A magabaszállás valóban nincsen mint a bünbánó áhítata. A lélek és inkább reagál o magyek mellett szérzékenlyen közöny szerű igazságok szá záférhetőbb ilyen igazságok számára, olyan komplikáltak lennek tünnek fel. fel magunk előtt az nyeit, ezért szenved a már átélts szenved ságot merítsünk be megtaláljuk az eser szefüggést, hogy é fényével világitson

Az elmúlt év m sénéi ismét meg hogy az sulyos pas zsidó nép számára. mi és gazdasági h legtöbb országában megrázkódtatásokat zsidó szenvedések a mélyült. Az az alap évszázadban a zsidó bizhatatlannak, g és nem egy helyen omlott össze, maga egzisztenciák ezreit ténelmi korszak na elmúlt esztendő s tason résztvettek nélkül a világ ösz lizmus korszaka h meink láttára és v forma, amelyet az jelentett a zsidósá nemcsak Németors elmélet üvegburája ságg felett kerülhe séggel szivattyuzza Európa legtöbb áll szen új jogi felfo ban a zsidó-kérdés az új közszellem es sulyozza a zsidóság önállóságát és ennek felelően igyekszik lam jogi és társad rendezését.

Szinte észrevétlen köztudatába ez az kül, hogy közvetlen jelenlétéről lehetne szinte észrevétlen zettel találja szem zettel, amelynek é Ennek az új helyz ciorországban épp már, mint Angliá Államokban nemk Afrikában. A kelet már nemcsak elője zett tények vannak zetni a népek ezefelfogása a zsidó

a legjobb védő fertőző betegségek ellen